[redacted]

Žadatel:

[redacted]

Okresní soud v Prachaticích
Pivovarská 3
383 18 Prachatice

V [redacted] dne 12. 10. 2026

Žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístup k informacím

Vážení,

obracím se na Vás jako na povinný subjekt dle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSPI“). Dovoluji si v souladu s ust. § 13 a násl. ZSPI zdvořile požádat povinný subjekt o poskytnutí **všech rozhodnutí, v nichž bylo zdejším soudem rozhodnuto o náhradě nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním podle zákona č. 82/1998 Sb., za období od 1. ledna 2020 do současnosti, a to v anonymizované podobě.**

Za kladné vyřízení mé žádosti předem děkuji. Odpověď prosím zašlete do datové schránky žadatele, tedy [redacted], případně na emailovou adresu: [redacted]

S pozdravem

[redacted]

[redacted]

JUST-Citlivé informace
č. j. Si 95/2026-26

OKRESNÍ SOUD V PRACHATICÍCH

Pivovarská 3, 383 18 Prachatice
tel.: 388 305 111, fax: 388 305 154, e-mail: podatelna@osoud.ptc.justice.cz, IDDS: iurabu8

NAŠE ZNAČKA: Si 95/2026
VAŠE ZNAČKA:
DNE: 27. října 2026

[redacted]

Vážení,

k Vaší žádosti došlé soudu dne 14. 10. 2026 o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, poskytuji rozhodnutí vydaná v období od 1. 1. 2020 do současné doby, v nichž bylo rozhodnuto o náhradě nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním podle § 82/1998 Sb., konkrétně:

- rozsudek ze dne 21. února 2022, č. j. 6 C 47/2021-121, a usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. června 2022, č. j. 7 Co 463/2022-143,
- rozsudek ze dne 11. srpna 2021, č. j. 8 C 44/2021-80,
- rozsudek ze dne 9. května 2023, č. j. 9 C 209/2022-62,
- rozsudek ze dne 30. srpna 2024, č. j. 5 C 20/2023-300.

S pozdravem

Mgr. Milada Trůblová
místopředsedkyně soudu

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudcem JUDr. Bohumilem Veselým ve věci

žalobkyně: [redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

proti
žalovaným: 1. [redacted]

2. [redacted]

o náhradu škody ve výši 14 069,44 Kč s příslušenstvím

takto:

I. Žalované č. 1 **je povinna** zaplatit žalobkyni částku 2 308 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku.

II. Žalované č. 2 **je povinna** zaplatit žalobkyni částku 9 677,40 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku.

III. Řízení **se částečně zastavuje** o částku 2 057 Kč ve vztahu k žalované č. 2.

IV. Pokud se žalobkyně domáhala zaplacení částky o 27 Kč vyšší ve vztahu k žalované č. 1, žaloba **se zamítá**.

V. Žalovaná č. 1 **je povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízní částku 19 819,99 Kč k rukám zástupce žalobkyně do 15 dnů od právní moci rozsudku.

VI. Žalovaná č. 2 **je povinna** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 818,30 Kč k rukám zástupce žalobkyně do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u zdejšího Okresního soudu dne 23. 2. 2021 se žalobkyně na původně toliko žalované č. 1, a to [redacted], domáhala zaplacení částky 50 553 Kč s tvrzením, že usnesením [redacted], bylo rozhodnuto o zahájení trestního stíhání paní [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted], jako obviněné ze spáchání přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku (TZ), kterého se měla dopustit způsobem v tomto usnesení popsaným. Toto unesení převzal obhájce obviněné dne 6. 8. 2018 a rozhodnutí nabylo právní moci. Po přípravném řízení, proběhnuvším na základě výše popsaného usnesení byla dne 6. 12. 2018 státní zástupkyní Okresního státního zastupitelství v Prachaticích podána u Okresního soudu v Prachaticích obžaloba pro přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku (TZ). Usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 1. 8. 2019, č. j. 1 T 234/2018-387, které nabylo právní moci dne 17. 9. 2019, byla výše popsaná trestní věc paní [redacted], podle § 314c odst. 1 písm. a), § 188 odst. 1, písm. b) a § 171 odst. 1 trestního řádu postoupena Městskému úřadu [redacted], neboť skutek, pro nějž byla podána obžaloba, není trestným činem, avšak mohl by být posouzen jako přestupek. Usnesením Městského úřadu [redacted], odboru vnitřních věcí ze dne 7. 2. 2020, č. j. [redacted], které nabylo právní moci dne 25. 2. 2020, bylo řízení ve věci přestupku pro skutek, původně popsaný v obžalobě zastaveno podle § 86 odst. 1, písm. a) zákona 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky, jelikož skutek, o němž se vedlo řízení, není přestupkem.

2. Na svou obhajobu ve výše popsaném trestním řízení vynaložila žalobkyně celkem částku 50 553 Kč, která byla účtována jako mimosmluvní odměna podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., - advokátní tarif. Žalobkyně v tomto směru částku specifikovala výší 50 553 Kč včetně DPH, když kromě odměny za právní zastoupení je dále účtována částka 130 Kč jako úhradu za kopie spisu, a to celkem 3 CD nosičů.

3. Z vyúčtování provedeného k žalobě je pak zřejmé, že jde o náklady za právní zastoupení v trestním řízení a následně pak i ve správním řízení.

4. Podle ustanovení § 14 zákona č. 82/1998 Sb., žalobkyně uplatnila dne 14. 8. 2020 u žalované nárok na náhradu škody, toto bylo potvrzeno žalobkyní dopisem ze dne 17. 8. 2020. V zákonné lhůtě však žalovaná škodu neuhradila a k podané žádosti se nijak nevyjádřila, a proto musela být ve věci podána žaloba. Celkově je zřejmé, že proti žalobkyni bylo vedeno nedůvodně trestní stíhání a náklady na zastoupení jsou tedy pro žalobkyni škodou ve smyslu § 31 zákona č. 82/1998 Sb. Zástupce žalobkyně je přitom plátcem DPH.

5. Okresní soud vydal ve věci platební rozkaz, proti kterému si žalovaná podala odpor s tím, že uplatněný nárok neuznává. Žalovaná učinila nespornou skutečností, že došlo k podání, ve kterém byl uplatněn nárok na náhradu škody dne 14. 8. 2020. Na tento nárok pak byla žalobkyní mimosoudně plněna částka ve výši 36 483,56 Kč. V tomto směru žalovaná předpokládá, že bude žaloba vzata zpět.

6. Žalovaná souhlasila i s tím, že podle výsledku trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, je třeba usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 25. 5. 2018, označit z pohledu zákona č. 82/1998 Sb., za nezákonné. Žalobkyni tedy byla zaplacená částka 36 483,56 Kč s tím, že podle předloženého vyúčtování žalobě nebyly žalobkyni přiznány v plném rozsahu úkony právní služby proběhlé dne 21. 9. 2018, kdy proběhly dva výslechy v době 9:52

do 9:55 hodin a dále pak od 12:40 do 14:04 hodin. Za tyto úkony tedy náleží odměna ve výši dvou úkonů a nikoli tří účtovaných úkonů, a k tomu i náhrada za promeškaný čas.

7. Žalovaná dále jako účelně vynaložené náklady na odstranění nezákonného rozhodnutí nepovažuje úhradu částky 130 Kč za kopie spisu na CD. Dále pak žalovaná zcela neuznává nároky žalobkyně ve vztahu k úkonům 2. 10., 4. 12. 2019 a 4. 2. 2020, které se týkají správního řízení, když v této části byla žaloba postoupena [redacted].

8. Žalobkyně podáním ze dne 21. 6. 2021 vzala následně žalobu částečně zpět a o částku 36 483,56 Kč s tím, že v současné době dále je jednáno s [redacted] o mimosoudní vyřízení zbytku částí jejího nároku. Proto bylo požádáno, aby ve věci nebylo doposud nařizováno jednání.

9. Usnesením soudu ze dne 23. 6. 2021, č. j. 6 C 47/2021-80, bylo řízení částečně zastaveno o částku 36 483,56 Kč, a to ve smyslu ustanovení § 96 odst. 1, 2 o. s. ř.

10. Uvedené usnesení nabylo právní moci 9. 7. 2021 a předmětem dalšího sporu pak zůstala částka 14 069,44 Kč.

11. Ve vztahu k dále požadované částce 14 069,44 Kč okresní soud, a to v souladu i s následným pozdějším stanoviskem žalobkyně, při prvním jednání dospěl k závěru, že jde o částku 11 855,34 Kč za náklady vynaložené žalobkyní v souvislosti s jejím právním zastoupením při přestupkovém jednání a ve zbytku jde o nadále o částku týkající se trestního řízení, kde žalovaná nezaplatila celou částku vyčíslenou původně žalobkyní.

12. Ze strany žalobkyně bylo následně do spisu založeno stanovisko [redacted], právního odboru ze dne 31. 5. 2021, z jehož závěru vyplynulo, že [redacted] nevyhoví požadavku žalobkyně na náhradu škody s tím, že nebyly splněny podmínky stanovené zákonem č. 82/1998 Sb., neboť není dána odpovědnost ve smyslu existence nezákonného rozhodnutí, či nesprávného úředního postupu veřejnou mocí a příčinná souvislost mezi vznikem škody i žalobkyně a tímto nesprávným úředním postupem. Byl proveden odkaz na ustanovení § 31 zákona č. 82/1998 Sb., s tím, že dále nebylo prokázáno, že by došlo ke zrušení rozhodnutí správního orgánu pro nezákonnost, tedy pro porušení právního předpisu ani nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu. [redacted] se dále odkázalo na judikát Nejvyššího soudu ČR, č. j. 30 Cdo 2715/2013, s tím, že skutečnost, že řízení o přestupku z jakéhokoli důvodu neskončilo pravomocným rozhodnutím správního orgánu o tom, kdo přestupek spáchal (kdo je viníkem) není nesprávným úředním postupem ve smyslu § 13 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. Dále byl proveden odkaz i na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 20. 2. 2003, sp. zn. 25 Cdo 453/2001.

13. Na základě uvedené skutečnosti soud dospěl k závěru, že ve věci je nutno za Českou republiku jednat se dvěma organizačními složkami, a to [redacted] ohledně částky nezaplacené v souvislosti s trestním řízením, a dále pak [redacted] ohledně části žaloby o zaplacení škody vzniklé žalobkyní právním zastoupení v přestupkovém řízení. V tomto směru o tom byla vyrozuměna žalobkyně a obě organizační složky státu přípisem ze dne 25. 11. 2011 a ve věci bylo následně nařízeno jednání na den 10. 1. 2022.

14. Při tomto jednání z vyjádření zástupce žalobkyně bylo zjištěno, že z předmětu žaloby 14 069,44 Kč činí 11 855,34 Kč částka za přestupkové řízení a ve zbytku je to částka, kterou neuznalo [redacted] jako náhrada škody. Jedná se v podstatě o jeden úkon a jeden režijní paušál ze dne 21. 9. 2018, kde je otázka výkladu, zda se ten den jednalo o tři nebo dva úkony právní služby. Pak je ve věci ještě jedna sporná věc částky 130 Kč za CD s nahrávkami ze spisu, když tento je považován za neoprávněný, protože žalobkyně se potřebovala seznámit se spisem a jinou možnost jí policejní orgán nenabídl.

15. Ze základního vyjádření obou žalovaných pak soud zjistil, že ve vztahu k výslechu 21. 9. 2018 je trváno na stanovisku, že proběhly pouze dva výslechy a nešlo o tři úkony právní služby, to ve vztahu k [redacted]. Ve vztahu k [redacted] částka uznávaná není vůbec, neboť nejsou splněny podmínky zákona č. § 82/1998 Sb., v přestupkovém řízení nedošlo k vydání nezákonného rozhodnutí.

16. Při tomto jednání pak ze strany žalobkyně k výzvě soudu, jak dlouho trvalo jednání 14. 12. 2019 před Městským úřadem ve [redacted], navrhl učinit dotaz u tohoto úřadu na to, jak jednání dne 14. 12. 2019 trvalo, a zda bylo či nebylo přerušováno. Podle zástupce žalobkyně jednání trvalo od 9 do 14:30 hodin.

17. Soud k důkaznímu návrhu žalobkyně vyhověl a učinil příslušný dotaz na Městský úřad ve [redacted], přičemž ze zprávy ze dne 20. 1. 2022 bylo zjištěno, že dne 4. 12. 2019 bylo vedeno řízení od 9 do 12:30 hodin, jednou bylo přerušeno na 5 minut u výslechu svědkyně [redacted].

18. V souvislosti s tímto důkazem provedeným při jednání dne 9. 2. 2022 vzal zástupce žalobkyně žalobu zpět o částku 2 057 Kč, když jde o jeden úkon právního zastoupení při jednání 4. 12. 2019 a dále jeden úkon režijního paušálu, dohromady by šlo o částku 2 178 Kč, protože však [redacted] někde zaplatilo částku vyšší, tak je částka vzata zpět právě o uvedenou částku. Z částečným zpětvzetím žaloby byl vysloven souhlas. Uvedené částečné zpětvzetí žaloby soud pak v rozsudku promítl do výroku pod bodem III., kde řízení o částku 2 057 Kč ve vztahu k žalované č. 2 bylo částečně zastaveno opět postupem § 96 odst. 1, 2 o. s. ř.

19. Ve vztahu k poskytnutí náhrady škody žalobkyni za trestní stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu mezi účastníky, nebyl po stránce právní rozpor. Žalovaná zastoupená organizační složkou [redacted] podstatnou část náhrady škody žalobkyni v tomto směru i zaplatila a odškodněná nezůstala částka týkající se jednoho úkonu právní služby a jednoho režijního paušálu z hlediska právního zastoupení za účast při vyšetřovacích úkonech zástupce žalobkyně dne 21. 9. 2018, kde byl rozpor, zda jsou správně účtovány tři úkony, anebo má jít pouze o dva úkony právní služby podle stanoviska [redacted].

20. Soud v této skutečnosti provedl postupem podle § 120 odst. 2 o. s. ř. důkazy prováděním ze spisu Okresního soudu v Prachaticích, sp. zn. 1 T 234/2018 ke dni 21. 9. 2018.

21. V tomto směru bylo zjištěno, že za trvalé účasti zástupce žalobkyně byl od 9:52 do 10:45 hodin a dále pak od 10:55 do 12:18 hodin proveden výslech žalobkyně jako obviněné. Dále pak v době od 12:40 do 14:04 hodin byl proveden výslech svědka [redacted].

22. Podle § 11 odst. 2 písm. e) vyhlášky č. 177/1996 Sb., mimosmluvní odměna náleží za každý z úkonu právní služby, kde šlo o účast při vyšetřovacích úkonech v přípravném řízení, a to za každé započaté dvě hodiny. Soud dospěl k závěru, že z časového hlediska nebyl mezi prováděním výslechů obviněné a následného svědka žádný časový údaj, který by přesahoval 30 minut, a který by byl hodnocen jako přestávka mezi jednotlivými úkony. Zástupce žalobkyně odkázal na usnesení Vrchního soudu v Praze ve věci 8 To 43/2001 uveřejněného mimo jiné v bulletinu advokacie 4/2002 ve znění, že do doby trvání vyšetřovacích úkonů nelze paušálně propočítávat všechny přestávky. Mezníkem je doba 30 minut, jestliže je přestávka mezi úkony kratší, lze přerušení zahrnout do úkonu. Soud má za to, že tento postup je obvyklý i v současné době a ve svém výsledku to znamená, že z hlediska časového celková doba provádění vyšetřovacích úkonů ve dne 21. 9. 2018 trvala 258 minut, tj. o 18 minut přesáhla počátek běhu třetího úkonu právního zastoupení žalobkyně tohoto dne. Byly proto důvodně účtovány celkem tři úkony právní služby a tři režijní paušály, a soud to takto posuzuje.

23. Z hlediska výše mimosmluvní odměny pak mezi účastníky nebylo ani v trestním ani v přestupkovém řízením sporu o tom, že jde o úkon, který se počítá s tarifní hodnoty 10 000 Kč podle § 10 odst. 3 písm. d) advokátního tarifu, což se promítá do výše úkonu z hlediska částky 1 500 Kč. V trestním řízení tedy žalobkyni dále přísluší částka 1 500 Kč a k tomu částka jednoho režijního paušálu podle § 13 odst. 3 citované vyhlášky ve výši 300 Kč. Po započtení 21 % DPH jde o částku 2 178 Kč. Soud ve vztahu k zastoupení trestnímu řízení dospěl k závěru, že důvodně lze počítat jako částku týkající se náhrady škody i částku 130 Kč za čtyři kopie spisu provedené na tři předložené kusy CD v částce 130 Kč, soud se v tomto směru ztotožňuje se stanoviskem žalobkyně, které bylo uvedeno již shora, a tuto částku započítává. Dohromady tak žalovaná č. 1 má zaplatit žalobkyni částku 2 308 Kč, jak bylo rozhodnuto ve výroku I. tohoto rozsudku, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci rozsudku.

24. Žalobkyně v žalobě částku 130 Kč za CD zvýšila dále o částku 21 % DPH. V této části soud nepovažuje tuto částku za důvodnou, hodnotově vyjádřena částkou 27 Kč a ve výroku pod bodem IV. byla proto ohledně této částky ve vztahu k žalované č. 1 žaloba zamítnuta.

25. S odkazem na výroky pod bodem I., III. a IV. rozsudku ve vztahu k předmětu žalované částky pak soudu zbylo rozhodovat o částce 9 677,40 Kč, když tato částka se týká žalované č. 2 – organizační složky [redacted] za zastoupení žalobkyně v přestupkovém řízení. Jde tak o poradu s žalobkyní dne 2. 12. 2019 v době od 17:10 do 18:45 hodin, účast na ústním jednání před správním orgánem dne 4. 12. 2019 od 9 do 12:30 hodin a návrh na zastavení řízení ze dne 4. 2. 2020 podaný zástupcem žalobkyně. Úkon právní služby je vždy ve výši 1 500 Kč a k tomu režijní paušál. Dále pak jde o cestovné zástupce žalobkyně na trase [redacted] a zpět, ujetých 68 km po 5,85 Kč za 1 km, kdy dohromady jde o částku 397,80 Kč a dále pak náhradu za 4 půlhodiny na cestě promeškaného času po 100 Kč, opět na trase [redacted] a zpět, ve výši 400 Kč, plus k tomu DPH.

26. Při právním posouzení žaloby žalobkyně o zaplacení náhrady škody týkající se právního zastoupení v přestupkovém řízení soud konstatuje, že vyšel z nálezu Ústavního soudu ČR III. ÚS 917/2021 ze dne 31. 8. 2021, který je svým způsobem přelomový v posuzování náhrady problematiky škody způsobené nezákonně vedeným přestupkovým řízení. Jde o nález, který byl publikován Ústavním soudem v průběhu tohoto sporu, ze strany žalované č. 2 na něj podle názoru soudu reagováno.

27. Soud při posuzování této problematiky po stránce právní vyšel z obsahu přestupkového spisu Městského úřadu [redacted], kde z jeho obsahu vyplývá, že provedené přestupkové řízení bylo konáno dne 4. 12. 2019, jeho výsledkem a konečným usnesení o zastavení řízení [redacted], když toto usnesení nabylo právní moci dne 25. 2. 2020. Z obsahu odůvodnění tohoto usnesení vyplývá, že správní orgán shledal, že skutek se v podstatných skutečnostech stal, ale nenaplňuje znaky žádného přestupku, a to nejen takového, k jehož vyřízení by byl příslušný přestupkový orgán, který řízení vede, ale ani jakýkoli jiný přestupkový orgán, kterému mu by bylo možno věc postoupit. Podle správního orgánu došlo k určitému jednání a následku, jež tvořily podstatu skutku, pro který se vedlo řízení o přestupku, ale nedošlo k naplnění všech znaků objektivní a subjektivní stránky přestupku. Správní orgán potom neměl jinou možnost než postupovat podle § 88 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení proti obviněné zastavit, protože skutek, o němž se řízení vedlo, není přestupkem.

28. Soud souhlasí se stanoviskem žalované č. 1, že v průběhu přestupkového řízení nebylo vydáno rozhodnutí, které by bylo svým obsahem rozhodnutí nezákonné, protože řízení bylo ukončeno právě shora citovaným vydání usnesení o zastavení řízení. Při aplikaci shora citovaného nálezu Ústavního soudu je pak nepochybné, že přestupkové řízení bylo zastaveno proto, že stát nezajistil dostatečný důkazní materiál o vině žalobkyně v přestupkovém řízení. Ve smyslu výkladu

citovaného nálezu ústavního soudu jde pak o nesprávný úřední postup podle § 13 zákona o odpovědnosti státu. V tomto nálezu se konkrétně podává, že jestliže bylo předmětné přestupkové řízení proti stěžovateli z důvodu pochybení na straně státu zastaveno, avšak nebylo možné určit konkrétně zákonné rozhodnutí ve smyslu § 8 zákona o odpovědnosti státu za škodu, kterým bylo toto nezákonně vedené řízení zahájeno, lze přestupkové řízení vedené proti stěžovateli označit za nesprávný úřední postup ve smyslu § 13 zákona o odpovědnosti státu za škodu. V posuzované věci je totiž rozhodující, že se nepotvrdilo původní podezření, že stěžovatel spáchá přestupek. Řízení tak bylo zastaveno pro pochybení na straně státu, který nezajistil dostatečný důkazní materiál. V důsledku tohoto pochybení je nutno v konkrétní věci hledět na zahájení řízení o přestupku proti stěžovateli jako na nezákonné. Za období od zahájení přestupkového řízení by stěžovateli měla být přiznána náhrada škody v po době náhrady nákladů na právní zastoupení, které mu příčinné souvislosti s vedením řízení o přestupku vznikly.

29. Jde tedy v tomto případě o naprosto stejnou věc, která byla řešena v nálezu Ústavního soudu, a kterou Ústavní soud posoudil tak, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu § 13 zákona o odpovědnosti státu za škodu.

30. Soud tedy dospěl k závěru, že i po stránce právní je žaloba podána důvodně a ve výroku pod bodem II. rozsudku uložil žalované č. 2 povinnost zaplatit žalobkyni částku 9 677,40 Kč opět do 15 dnů od právní moci rozsudku.

31. Ve výrocích pod bodem V., VI. soud rozhodl o náhradě nákladů řízení mezi účastníky. Náklady řízení žalobkyně souhrnně představuje zaplacený soudní poplatek v částce 2 000 Kč a dále pak odměna za právní zastoupení počítaná podle vyhlášky č. 177/1996 Sb.

32. Soud dále konstatuje, že náklady řízení žalobkyně do doby rozhodnutí o částečném zastavení řízení usnesením soudu ze dne 23. 6. 2021, č. j. 6 C 47/2021-80, má platit v plném rozsahu žalovaná č. 1, a to [redacted]. U této žalované je použito ustanovení § 146 odst. 2 věta druhá o. s. ř., a to v části řízení týkajícího se zpětvzetí žaloby, neboť soud má za to, že je možno aplikovat ustanovení o tom, že byly pro chování žalované vzat zpět, který byl podán důvodně, je povinna hradit náklady řízení žalovaná. Žalovaná sama povinnost k zaplacení částky 36 483,56 Kč uznala. Soud v této části nákladů řízení vychází z žalované částky 50 553 Kč, kde úkon právní služby podle § 7 bod 5 citované vyhlášky pak představuje částku 3 140 Kč a zástupce žalobkyně provedl převzetí a přípravu zastoupení, uplatnění nároku na [redacted] 14. 8. 2020 podání žaloby a částečné zpětvzetí žaloby. Dohromady tak jde celkem o 4 úkony právní služby a 4 režijní paušály, se započetím DPH jde o částku 16 649,60 Kč. Tato částka je přiznána žalobkyni zcela.

33. Po vydání usnesení o částečném zastavení řízení byla předmětem další žaloby, která nebyla dosud rozhodnutá částka 14 069,40 Kč. Zde z hlediska výše vyúčtované odměny soud bere jako úkon právní služby částku 1 700 Kč, přičemž zástupce žalobkyně učinil 2 úkony právní služby, 2 režijním paušály v částce 4 000 Kč dohromady, když šlo vždy za úkoly týkající se jednání soudu dne 10. 1. a 9. 2. 2022. Dále pak v souvislosti s těmito jednáními žalobkyně účtovala cestovné na jednání soudu ze [redacted] do [redacted] a zpět, ujeto celkem 78 km po 6,55 Kč, a to celkem dvakrát, vždy v částce 513,24 Kč za jednu cestu a dále pak částku náhrady za ztrátu za cestu jednání dvakrát 4 půlhodiny po 100 Kč, každá cesta tedy 400 Kč a dohromady pak bez DPH jde o částku 1 826,48 Kč. Včetně DPH z této částky a z částky 4 000 Kč pak náklady řízení v této fázi představují částku 7 500 Kč.

34. Soud pak dále konstatuje, že do tohoto řízení po provedení částečného zastavení řízení z úřední povinnosti přidal jako organizační složku státu i [redacted], takže spor byl veden proti celkem dvěma žalovanými organizační složky České republiky.

35. Při vyčíslení nákladů řízení soud pak dále vycházel z toho, že ve vztahu k žalované č. 1 byla vedena žaloba pro částku 2 335 Kč, což představuje poměr 16,60 % z částky 14 060,40 jako předmět žaloby. Žalobkyně byla ohledně kromě částky 27 Kč úspěšná a soud podle § 142 odst. 1 o. s. ř. jí jako poměrnou částku z celkové částky 7 500 Kč přisuzuje další částku 1 170,30 Kč. Dohromady tak náklady řízení žalobkyně ve vztahu k žalované č. 1 souhrnně představují částku 17 819,99 Kč a soud k této částce dále ještě připočítává částku 2 000 Kč zaplaceného soudního poplatku, když žaloba byla podána pouze proti této žalované. Dohromady tak jde o částku 19 819,99 Kč, ve které bylo rozhodnuto ve výroku pod bodem V. jako o povinnost platby žalované č. 1 na náhradě nákladů řízení žalobkyni k rukám zástupce žalobkyně rovněž do 15 dnů od právní moci rozsudku.

36. Ve vztahu k částce týkající se žalované č. 2, tj. přestupkového řízení, soud nadále vychází z toho, že uvedená částka ve vztahu ke zbývající shora uváděné částce 14 069,40 Kč je procentuálně vyjádřena poměrem 83,40 %, když šlo o částku 11 734,40 Kč. Z částky 7 500 Kč nákladů řízení pak jde o částku 5 879,70 Kč, to však pouze při stoprocentním úspěchu žalobkyně ve věci.

37. Žalobkyně ale v této části žaloby byla neúspěšná ve výši 2 057 Kč, kdy žalobu vzala zpět a soud o tom rozhodl ve výroku pod bodem III. rozsudku, což procentně představuje neúspěch ve výši 17,53 % a po odečtu úspěchu od neúspěchu 64,94 %, a toto je pak vyčíslováno částkou 3 818,30 Kč. Tuto částku představující náklady řízení žalobkyně ve vztahu k žalované č. 2 je povinna tato zaplatit žalobkyni rovněž do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání, které je možno podat do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích u Okresního soudu v Prachaticích nejméně ve trojím vyhotovení.

Nebude-li podle tohoto rozsudku plněno řádně a včas, může se oprávněná domáhat soudního výkonu rozhodnutí či exekuce

Prachatice 21. února 2022

JUDr. Bohumil Veselý
soudce

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Rudolfové a soudců Mgr. Tomáš Lisa a JUDr. Marie Korbelové ve věci

žalobkyně: [redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

proti žalované: [redacted]

o náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu v Prachaticích ze dne 21. 2. 2022, č. j. 6 C 47/2021-121,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku v odstavci II. **mění** takto:

Zamítá se žaloba, aby žalovaná zaplatila žalobkyni 9 677,40 Kč.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení před soudem prvního stupně 13 261,66 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyně [redacted].

III. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované náhradu nákladů odvolacího řízení 1 200 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se domáhala na žalované zaplacení částky 50 553 Kč jako náhrady škody, která jí vznikla v souvislosti s trestním stíháním pro přečin výtržnictví, které bylo zahájeno usnesením [redacted] a skončilo usnesením Městského úřadu [redacted] ze dne [redacted] zastavením řízení o přestupku vedeném proti žalobkyni. Požadovaná částka představovala škodu, která žalobkyni vznikla vynaložením nákladů na obhajobu a zastoupení v přestupkovém řízení advokátem.

2. Poté, co žalovaná jednající Ministerstvem spravedlnosti zaplatila v průběhu řízení žalobkyni částku 36 383,56 Kč jako náhradu škody za náklady vynaložené žalobkyní na obhajobu v uvedené trestní věci, ohledně níž bylo řízení částečně zastaveno pro zpětvzetí žaloby, rozhodl Okresní soud v Prachaticích (dále jen soud prvního stupně) rozsudkem ze dne 21. 2. 2022, č. j. 6 C 47/2021-121 (dále jen napadeným rozsudkem) o povinnosti žalované jednající [redacted] zaplatit žalobkyni částku 2 308 Kč (výrok I.). Žalované jednající [redacted] byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni částku 9 677,40 Kč (výrok II.). Řízení bylo částečně zastaveno ohledně částky 2 057 Kč (výrok III.) a ohledně částky 27 Kč byla žaloba zamítnuta (výrok IV.). Žalované jednající [redacted] byla uložena povinnost k náhradě nákladů žalobkyni v částce 19 819,99 Kč (výrok V.) a žalované jednající [redacted] byla uložena povinnost k náhradě nákladů řízení žalobkyni ve výši 3 818,30 Kč (výrok VI.). V odůvodnění rozsudku se ve vztahu k platební povinnosti žalované ve výroku v odstavci II. uvádí, že se jedná o částku odpovídající nákladům žalobkyně na zastoupení advokátem v přestupkovém řízení u Městského úřadu [redacted]. Na základě obsahu přestupkového spisu soud prvního stupně shledal, že správní orgán v přestupkovém řízení dospěl k závěru, že skutek, pro který bylo ve vztahu k žalobkyni přestupkové řízení vedeno, se sice stal, avšak nenaplňuje znaky žádného přestupku, neboť nedošlo k naplnění všech znaků objektivní a subjektivní stránky přestupku. Proto správní orgán řízení zastavil, protože skutek, o němž se řízení vedlo, není přestupkem. Odkázal na nález Ústavního soudu III. ÚS 917/2021 ze dne 31. 8. 2021 s tím, že v přestupkovém řízení, které skončilo zastavením, stát nezajistil dostatečný důkazní materiál o vině žalobkyně v přestupkovém řízení. Ve smyslu výkladu uvedeného nálezu Ústavního soudu jde o nesprávný úřední postup podle § 13 zákona o odpovědnosti státu. Za rozhodující pokládá to, že se nepotvrdilo původní podezření ze spáchání přestupku. Řízení bylo zastaveno pro pochybení na straně státu a v důsledku tohoto pochybení je nutno v konkrétní věci hledět na zahájení řízení o přestupku proti stěžovateli jako na nezákonné, což zakládá povinnost státu k náhradě škody spočívající ve vynaložení nákladů na zastoupení advokátem. O nákladech řízení bylo rozhodnuto se zřetelem k úspěchu žalobkyně ve věci, přičemž při vyčíslení nákladů řízení soud prvního stupně do přiznané částky zahrnul rovněž náhradu za úkon právní služby spočívajícím v uplatnění nároku u [redacted] před podáním žaloby.

3. Proti tomuto rozsudku, jeho výroku v odstavci II., o povinnosti žalované jednající [redacted] zaplatit žalobkyni částku 9 677,40 Kč, podala odvolání žalovaná. Odvolání žalované

jednající [redacted] směřuje proti rozhodnutí o nákladech řízení ve výroku v odstavci V.

4. Žalovaná se neztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že na projednávanou věc ve vztahu k náhradě škody spočívající v nákladech vynaložených na zastoupení advokátem v přestupkovém řízení jsou aplikovatelné závěry Ústavního soudu vyplývajícím z nálezu III. ÚS 917/2021. K tomu odkazuje na usnesení Ústavního soudu IV. ÚS 41/2022 ze dne 1. 2. 2022, v němž Ústavní soud pod bodem 12. cituje celou řadu judikátů, z nichž je sice zřejmé, že „na rozhodování o náhradě škody způsobené zahájením či vedením přestupkového řízení je za určitých okolností analogicky aplikovatelný závěr o škodě způsobené zahájením či vedením trestního řízení, které skončilo pravomocným zproštěním obžaloby“ a „Tuto judikaturu lze přitom analogicky uplatnit i na přestupkové řízení, které skončilo pravomocným rozhodnutím, že se obviněný přestupku nedopustil“. Poznamenává, že v tomto výčtu nálezů je uveden i nález III. ÚS 917/2021, na který soud prvního stupně odkazuje s tím, že Ústavní soud uvádí, že „ne každé zahájení přestupkového řízení či procesní shledání viny ze spáchání přestupku je možné paušálně považovat za nesprávný úřední postup, resp. nezákonné rozhodnutí zakládající odpovědnost státu za škodu, podle zák. č. 82/1998 Sb.“ Je tak nezbytné v každém jednotlivém případě zkoumat, zda nárok na náhradu škody vznikl, tedy zda zahájení přestupkového řízení či procesní postup správního orgánu lze považovat za nesprávný úřední postup. Žalovaná v daném případě tvrdí, že k takovému nesprávnému úřednímu postupu nedošlo, resp. že soud prvního stupně z tohoto hlediska věc nezkoumal. Podle žalované usnesení Ústavního soudu IV. ÚS 41/2022 jednoznačně vymezuje nárok na úspěšné uplatnění škody v přestupkovém řízení tak, že v samotném zahájení přestupkového řízení nelze spatřovat nesprávný úřední postup ani nezákonné rozhodnutí, když v jeho průběhu se správní orgán nedopustil takových zásadních procesních pochybení, která by navyšovala náklady na zastoupení.

5. V odvolání proti rozhodnutí o náhradě nákladů řízení ve výroku v odstavci V. žalovaná soudu prvního stupně vytýká, že do těchto nákladů řízení zahrnul rovněž částku vynaloženou na odměnu advokáta za uplatnění nároku u [redacted], což odporuje ust. § 31 odst. 4 zák. č. 82/1998 Sb. Podle přesvědčení žalované 1. by částka přiznaná žalobkyni měla být snížena o 4 162,40 Kč představující odměnu 3 140 Kč, režijní paušál 300 Kč a DPH.

6. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací (§ 10 odst. 1 o. s. ř.) po zjištění, že přípustné odvolání bylo podáno v zákonem stanovené lhůtě podle § 204 odst. 1 o. s. ř. a osobou k tomu oprávněnou, přezkoumal napadený rozsudek soudu prvního stupně v části dotčené podaným odvoláním podle § 212 a § 212a o. s. ř. a dospěl k závěru, že jak odvolání žalované je důvodné.

7. Předmětem odvolacího řízení je rozhodnutí soudu prvního stupně o nároku žalobkyně na náhradu škody podle zákona č. 82/1998 Sb., konkrétně § 31 odst. 1, kdy žalobkyně požaduje zaplacení částky 9 677,40 Kč, kterou vynaložila na zastoupení advokátem v přestupkovém řízení, jež bylo proti ní vedeno a navazovalo na trestní řízení týkající se obvinění žalobkyně ze spáchání přečinu výtržnictví. Trestní řízení skončilo postoupením věci správnímu orgánu, tj. Městskému úřadu [redacted], neboť jednání žalobkyně, pro které bylo trestní řízení zahájeno, není trestným činem, avšak mohlo by být posouzeno jako přestupek. Přestupkové řízení u Městského úřadu [redacted] skončilo zastavením, neboť jednání žalobkyně nenaplňovalo znaky přestupku. Soud prvního stupně dospěl k závěru o oprávněnosti nároku žalobkyně na náhradu škody vztahující se k jejímu zastoupení v přestupkovém řízení, neboť stát nezajistil dostatečný důkazní materiál o vině žalobkyně. Jedná se o nesprávný úřední postup podle § 13 zákona o odpovědnosti státu. Za rozhodující soud prvního stupně považoval to, že se nepotvrdilo původní podezření o spáchání přestupku. Na zahájení řízení o přestupku je tak třeba hledět jako na nezákonné. Odkázal na nález Ústavního soudu III. ÚS 917/2021 ze dne 31. 8. 2021.

8. Podstatou odvolání žalované jednající [redacted] je námitka, že se správní orgán, jemuž byla věc postoupena soudem rozhodujícím v trestní věci žalobkyně, žádného pochybení nedopustil.

9. Podle odvolacího soudu je v dané věci podstatné, že přestupkové řízení proběhlo řádně, bez jakýchkoliv excesů a ani žalobkyně v postupu správního orgánu nespatřuje žádné nedostatky. Za nesprávné označuje zahájení trestního stíhání rozhodnutím Policie ČR.

10. Odvolací soud vychází ze závěrů Ústavního soudu vyplývající z usnesení Ústavního soudu IV. ÚS 41/2022 (na které poukazuje žalovaná), z něhož vyplývá, že při rozhodování o náhradě škody způsobeném zahájením či vedením přestupkového řízení je za určitých okolností možno analogicky aplikovat závěr o škodě způsobené zahájením či vedením trestního řízení, které skončilo pravomocným zproštěním obžaloby. Pro trestní řízení platí, že ukáže-li se, že obviněný se nedopustil trestné činnosti, pro kterou byl stíhán, má být odškodněn za veškeré úkony, kterým ho stát neoprávněně v trestním řízení podrobil (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 17. 6. 2008, sp. zn. II. ÚS 590/08, nález Ústavního soudu ze dne 20. 2. 2013, sp. zn. II. ÚS 1540/11). Tuto judikaturu lze analogicky uplatnit i na přestupkové řízení, které skončilo pravomocným rozhodnutím, že se obviněný přestupku nedopustil. Současně však platí, že ne každé zahájení přestupkového řízení či procesní postup správních orgánů v jeho průběhu, které by nevyústily v pravomocné rozhodnutí o shledání viny ze spáchání přestupku, je možné paušálně považovat za nesprávný úřední postup, resp. nezákonné rozhodnutí zakládající odpovědnost státu za škodu podle zák. č. 82/1998 Sb. V každém jednotlivém řízení je zapotřebí samostatně zkoumat, zda zahájení přestupkového řízení či procesní postup správních orgánů lze považovat za nesprávný úřední postup, resp. nezákonné rozhodnutí, a zda tedy vzniká nárok na náhradu škody. Přitom je třeba neztrácet ze zřetele, že v trestním řízení je obviněný vystaven riziku uplatnění řady omezující institutů, které jsou daleko závažnější než v přestupkovém řízení. Obecně v trestním řízení proti řízení o přestupku hrozí citelnější tresty. Vedení trestního řízení zpravidla představuje pro obviněného i větší psychickou zátěž v porovnání s přestupkovým řízením. Samotný fakt trestního stíhání má na obviněného, navzdory zásadě presumpce neviny, často difamační dopad, což pro přestupkové řízení neplatí. Tyto rozdíly mezi trestním řízením a přestupkovým řízením je třeba mít na paměti při analogické aplikaci závěrů judikatury týkající se náhrady škody způsobené zahájením či vedením trestního řízení, které skončilo pravomocným zproštěním obžaloby. Je třeba důsledně zohledňovat konkrétní okolnosti věci a zejména okolnosti postupu orgánu veřejné moci. Za ústavně přijatelný Ústavní soud v bodě 13. odůvodnění usnesení ze dne 4. 6. 2019, sp. zn. II. ÚS 1470/19 označil závěr, že samotná okolnost zahájení přestupkového řízení pro svou nižší společenskou závažnost ve srovnání s trestním řízením nezakládá odpovědnost státu podle zák. č. 82/1998 Sb. jen z toho důvodu, že nedošlo k uznání viny či k uložení sankce za přestupek. V přestupkovém řízení, které skončilo jeho zastavením z důvodu, že se skutek, o němž se vede řízení, nestal nebo není přestupkem, skutek nespáchal obviněný či spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému prokázáno, Ústavní soud shledal neústavnost v rozhodnutí soudu, který zamítl žalobu na náhradu škody v podobě vynaložených nákladů za zastoupení v přestupkovém řízení, bylo-li takové řízení stiženo zřetelným pochybením správního orgánu (šlo o zastavení přestupkového řízení, kde pro absenci důležitých podkladů ve spisovém materiálu v důsledku pochybení Policie ČR nebylo možno v přestupkovém řízení pokračovat, zastavení přestupkového řízení, jemuž předcházelo trojí zrušení rozhodnutí prvostupňového správního rozhodnutí v odvolacím řízení pro nedostatečné objasnění právně relevantních okolností, zastavení přestupkového řízení jemuž předcházelo dvojí zrušení rozhodnutí prvostupňového správního rozhodnutí v odvolacím řízení pro nedostatek oporu skutkových závěrů v dokazování). Významné je tedy to, zda zastavení přestupkového řízení předcházela řada zásadních pochybení správního orgánu, která vedla k tomu, že k přestupkovému řízení byla zastoupeným obviněným činěna řada úkonů, jež neúměrně zvyšovaly náklady vynaložené na zastoupení. O takový případ se však v posuzované

věci nejedná. Správní orgán přestupkové řízení sám nezahájil, neboť mu byla věc postoupena z trestního řízení. Samotné přestupkové řízení proběhlo bez průtahů, vůči postupu správního orgánu žalobkyně žádné výhrady neuvádí. Námitka žalované jednající [redacted], že v postupu správního orgánu nelze shledat žádné pochybení, je oprávněná. Za této situace má odvolací soud za to, že se neuplatní analogická aplikace závěrů o škodě způsobené zahájením či vedením trestního řízení, které skončilo pravomocným zproštěním obžaloby podle zák. č. 82/1998 Sb. a prosadí se zásada, že samotné vedení přestupkového řízení odpovědnost státu podle zákona č. 82/1998 Sb. nezakládá, i když nedošlo k uznání viny či k uložení sankce za přestupek. Proto odvolací soud napadený rozsudek soudu prvního stupně ve výroku v odstavci II. změnil podle § 220 odst. 1 o. s. ř. tak, že se žaloba ve vztahu k nároku žalobkyně na zaplacení částky 9 677,40 Kč představující náklady zastoupení advokátem v průběhu přestupkového řízení zamítá.

11. Podle § 224 odst. 1 a 2 o. s. ř. rozhodl odvolací soud o nákladech řízení před soudem prvního stupně za použití ust. § 142 odst. 2 o. s. ř. Vyšel z toho, že žalobkyně učinila předmětem řízení částku 50 553 Kč. Její úspěch se vztahuje k částce 38 791,56 Kč (částka 36 483,56 Kč byla zaplacena v průběhu řízení, povinnost k zaplacení částky 2 308 Kč byla žalobkyni uložena napadeným rozsudkem). Úspěch žalobkyně ve věci byl v rozsahu 77 % (neúspěch 23 %) a žalovaná je proto povinna zaplatit žalobkyni 54 % nákladů, které účelně vynaložila. Odvolací soud vychází z toho, že na straně žalované vystupuje jediný subjekt, a to Česká republika jednající dvěmi organizačními složkami, za které v řízení vystupuje [redacted]. Tarifní hodnotou je v dané věci částka, kterou žalobkyně učinila předmětem řízení, tj. 50 553 Kč a náhrada za 1 úkon právní služby podle § 7 vyhl. č. 177/1996 Sb. tak činí 3 140 Kč. Zástupce žalobkyně jako advokát v dané věci učinil 5 úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, podání žaloby, částečné zpětvzetí žaloby a účast při jednání 10. 1. 2022 a 9. 2. 2022). Celková odměna advokáta tak představuje částku 15 700 Kč. Náhrada hotových výdajů za 5 úkonů právní služby po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu činí 1 500 Kč. Náhrada cestovného za 2 cesty ze [redacted] do [redacted] a zpět činí celkem 1 026,48 Kč (při jedné cestě tam a zpět bylo ujeto celkem 78 km osobním automobilem při průměrné spotřebě 5,33 l/100 km a ceně pohonných hmot – motorová nafta podle vyhl. č. 511/2021 Sb. a náhradě za použití vozidla 4,70 Kč/km). Náhrada za promeškaný čas na cestě ke 2 jednáním podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu za celkem 8 půlhodin činí 800 Kč. Náklady řízení dále zahrnují 21% DPH z částky 19 026,47 Kč, zaplacený soudní poplatek 2 000 Kč. Celkové náklady žalobkyně tak představují částku 25 022 Kč a 54 % z této částky činí 13 261,66 Kč, kterou je žalovaná jednající [redacted] povinna žalobkyni zaplatit. Odvolací soud nezahrnul do nákladů řízení vynaložených žalobkyní za zastoupení advokátem úkon právní služby spočívající ve výzvě předcházející podání žaloby, kterou byl nárok uplatněn u [redacted]. Vychází přitom z ust. § 31 odst. 4 zák. č. 82/1998 Sb., podle něhož poškozený nemá právo na náhradu nákladů zastoupení, které vznikly v souvislosti s projednáváním uplatněného nároku u příslušného orgánu. Takové uplatnění nároku nelze současně považovat za předžalobní výzvu podle § 142a o. s. ř. (srov. III. ÚS 726/17).

12. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 224 odst. 1 o. s. ř. a § 142 odst. 1 o. s. ř. tak, že žalobkyně je povinna zaplatit žalované, která měla v odvolacím řízení úspěch, náklady odvolacího řízení v celkové výši 1 200 Kč sestávající z paušální náhrady podle § 1 vyhl. č. 254/2015 Sb. po 300 Kč za odvolání ve věci samé, příprava účasti při odvolacím jednání, účast při odvolacím jednání a účast při vyhlášení rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není přípustné dovolání.

Tento rozsudek je možné vykonat, nebude-li povinnost v něm stanovená včas a dobrovolně splněna.

České Budějovice 29. června 2022

JUDr. Marie Rudolfová
předsedkyně senátu

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudkyní Mgr. Miladou Trůblovou ve věci

žalobkyně: [redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

proti
žalované: [redacted]

za které jedná: [redacted]

o náhradu nemajetkové újmy ve výši 210 000 Kč způsobené při výkonu veřejné moci

takto:

I. Žaloba, kterou se žalobkyně domáhá na žalované zaplacení částky 210 000 Kč, **se zamítá**.

II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit žalované na náhradě nákladů řízení částku 1 953,40 Kč, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 23. 2. 2021, došlou soudu dne 24. 2. 2021 navrhla, aby žalované byla uložena povinnost k zaplacení částky 210 000 Kč jako zadostiučinění za nemajetkovou újmu podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem. Návrh odůvodnila tím, že usnesením [redacted]

[redacted] bylo rozhodnuto o zahájení trestního stíhání žalobkyně jako obviněné ze spáchání přečinu výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měla dopustit způsobem zde popsaným. Po přípravném řízení byla na žalobkyni dne 6. 12. 2018 státní zástupkyní Okresního státního zastupitelství v Prachaticích podána u Okresního soudu v Prachaticích obžaloba pro přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 1. 8. 2019, č. j. 1 T 234/2018-387, které nabylo právní moci dne 17. 9. 2019, byla trestní věc žalobkyně podle § 314c odst. 1 písm. a), § 188 odst. 1 písm. b) a § 171 odst. 1 trestního řádu postoupena Městskému úřadu [redacted], neboť skutek, pro něž byla podána obžaloba, není trestným činem, avšak mohl by být posouzen jako přestupek. Usnesením Městského úřadu [redacted], odboru vnitřních věcí ze dne 7. 2. 2020, č. j. [redacted], které nabylo právní moci dne 25. 2. 2020, bylo řízení ve věci přestupku pro skutek popsaný v obžalobě zastaveno podle § 86 odst. 1 písm. a) zákona 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky, jelikož skutek, o němž se vedlo řízení, není přestupkem. Žalobkyni v důsledku nezákonného trestního stíhání vznikla nemajetková újma, a to zásahem do rodinného života, do profesního života, dále představující následky na zdraví žalobkyně. Žalobkyně a celá její širší rodina, kdy její manžel je úředník ve veřejné správě, byla trestním stíháním významně omezena, minimálně 1 rok a 9 měsíců žili ve zvlášť intenzivním stresu způsobeným tím, že namísto aby byli trestně stíhání skuteční útočníci, byla v důsledku špatné práce policie a státního zastupitelství trestně stíhána žalobkyně. Ostatní členové rodiny žalobkyně, manžel, syn a matka, kteří byli přítomni na místě incidentu, měli také obavy z trestního stíhání. Žalobkyni byly nespravedlivým trestním stíháním způsobeny pocity úzkosti a mimořádné bezmoci, které byly o to citelnější, že žalobkyně je soudkyně s letitou praxi a daleko citlivěji vnímá nespravedlnost způsobenou složkami výkonné moci. Žalobkyně trpěla úzkostmi, nervozitou, opětujícími se vtíravými obavami o život svůj a svých blízkých. Měla problémy se spaním, s tím, aby si mohla odpočinout, o celé věci neustále musela přemýšlet a podstatným způsobem se v důsledku tohoto snížila její výkonnost při obstarávání domácích prací a vyřizování potřebných záležitostí. Nemohla se věnovat rodině tak, jak byla zvyklá. Byl narušen rodinný život, chyběl potřebný klid a pohoda pro řešení životních situací, docházelo častěji k nedorozuměním a sporům. To umocňovalo její zdravotní následky, jednak vážné obavy o neopodstatněnou ztrátu svého celoživotního zaměstnání, kdy funkci [redacted] vykonávala v té době už 18 let. Orgány činné v trestním řízení sdělily skutečnost o trestním stíhání žalobkyně jejímu zaměstnavateli, ta byla nucena opakovaně podávat z titulu výkonu funkce [redacted] vysvětlení [redacted] a dalšímu svému nadřízenému. Žalobkyně trpěla silnými obavami ze ztráty zaměstnání, protože její pravomocné odsouzení pro trestný čin by mělo zcela jednoznačně za následek ztrátu bezúhonnosti nutné pro výkon funkce [redacted], což by znamenalo nemožnost vykonávat tuto funkci. Ztráta zaměstnání je spojena se ztrátou výdělku. Pokud by ztratila bezúhonnost, nemohla by vykonávat jinou funkci či povolání odpovídající jejímu vzdělání v oboru [redacted]. Ztráta těchto jistot byla pro žalobkyni silně stresující. Žalobkyně byla stresována tím, že [redacted] Zdravotní následky ve formě psychických obtíží, posttraumatické stresové poruchy, jakož i kardiologických obtíží jsou popsány ve zprávě ošetřující lékařky ze dne 27. 11. 2018 a ve zprávě z kardiologie. Trestní stíhání žalobkyně stálo na racionálních důvodech, bylo provázeno závažnými nedostatky v postupu příslušných orgánů a nezákonností v jejich rozhodovací činnosti. Stíhání bylo zahájeno pouze proti žalobkyni, nikoliv proti pronásledovatelům. Zjevná nesprávnost úředního postupu v přípravném řízení je demonstrována evidentními pochybeními jako nesprávný přepis videozáznamu s vynecháním podstatných pasáží v usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 25. 5. 2018, odtajnění údajů nezletilého syna žalobkyně, pochybení státní zástupkyně – intenzitu jednání, a tím i důvod, pro který je žalobkyně stíhání dovozuje z poranění

svědkyní – „poškozených“, sama státní zástupkyně se nedržela vlastního pokynu, to je neprověřila následky na zdraví žalobkyně, snaha o nezákonnou dekriminalizaci žen, které průkazně vykonaly na žalobkyni násilí a nebylo dosud zahájeno jejich trestní stíhání. Trestní stíhání a na něj navazující přestupkové řízení bylo proti žalobkyni vedeno nedůvodně a bylo nezákonné. Žalobkyni vznikla nemateriální újma v období závažných, po celou dobu jejího stíhání trvajících psychických obtíží v podobě stresu, pocitů úzkosti, posttraumatické stresové poruchy, vzniklých v důsledku nespravedlivého a nezákonného trestního stíhání namísto toho, aby orgány činné v přípravném řízení trestním zjednaly ochranu a spravedlivě postupovaly proti skutečným pachatelům trestní činnosti. Tato újma trvala po dobu nespravedlivého stíhání, to je po dobu 21 měsíců. Pro žalobkyni jako soudkyni bylo překrucování spravedlnosti obzvláště tíživé a frustrující. Žalobkyně se snažila odpovídajícím způsobem odborně bránit proti nespravedlivému postupu, policie i státní zástupce její snahy ignorovali a pokračovali v nastaveném režimu. Zejména pak pravomocné odsouzení žalobkyně pro úmyslný trestný čin by mělo jednoznačně za následek ztrátu bezúhonnosti, znamenalo by to nemožnost vykonávat funkce [redacted], žalobkyně by ztratila zaměstnání a výdělek s tím spojený. Nemohla by vykonávat ani jinou funkci či povolání odpovídající jejímu vzdělání, např. [redacted]. Žalobkyně byla postižena na své občanské a lidské důstojnosti, fyzické osoby a vzhledem ke svému postavení ve společnosti také jaké osoba veřejně činná. Žalobkyně uplatnila nárok na zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu, která jí vznikla v příčinné souvislosti s nezákonným trestním stíháním a následně na něj navazujícím přestupkovým řízením ve výši 210 000 Kč. Tuto částku stanovila s přihlédnutím k závažnosti vzniklé újmy a popsaným okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo, kdy za vhodnou považuje částku 10 000 Kč za každý, byť jen započatý měsíc stíhání, ať již pro trestný čin či pro přestupek, tedy za dobu 21 měsíců. Žalobkyně podle § 14 zákona č. 82/1998 Sb. uplatnila u žalovaného nárok na přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu dne 14. 8. 2020. dopisem ze dne 17. 8. 2020 žalovaný potvrdil, že uplatnění obdržel. V zákonné 6měsíční lhůtě se však nijak nevyjádřil, ani ničeho neuhradil.

2. Ve věci byl vydán platební rozkaz, který byl zrušen k odporu žalované. Žalovaná žalobou uplatněný nárok neuznala. Uvedla, že činí nesporným, že podáním ze dne 13. 8. 2020 doručeným [redacted] dne 14. 8. 2020 žalobkyně uplatnila nárok na zadostiučinění nemajetkové újmy ve výši 210 000 Kč, která jí měla být způsobena trestním stíháním vedeným proti ní u Okresního soudu v Prachaticích pod sp. zn. 1 T 234/2018. Žalobkyni nebylo mimosoudně ničeho plněno, mimosoudní vyřešení věci není možné. Podle zákona č. 82/1998 Sb., odpovídá stát i za nemajetkovou újmu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje; neposuzuje se tedy správnost postupu orgánů činných v trestním řízení při zahájení trestního stíhání (nejde o nesprávný úřední postup), rozhodující je výsledek trestního stíhání. Trestní stíhání žalobkyně neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, je potřeba na usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 25. 5. 2018, č. j. [redacted] hledět jako na nezákonné rozhodnutí. Odpovědnostní titul je tedy dán již ode dne 17. 9. 2019. Skutečnost, že usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 1. 8. 2019, č. j. 1 T 234/2018-387 byla trestní věc postoupena Městskému úřadu [redacted], neboť skutek by mohl být posouzen jako přestupek, nemá mít vliv na posouzení nezákonnosti usnesení o zahájení trestního stíhání a tím ani na založení odpovědnosti státu za újmu jím způsobenou podle zákona č. 82/1998 Sb., neboť přestupkové řízení není pokračováním trestního stíhání. Samostatnost obou řízení vyplývá nejen z toho, že podléhají odlišným procesním pravidlům, ale též z autonomie správního orgánu rozhodujícího o přestupku v tom, jak s postoupení věci soudem naloží. Z tohoto pohledu je postoupení věci trestním soudem

přestupkovému orgánu rovnocenné ve vztahu k jiným podnětům, na jejichž základě správní orgán může přestupkové řízení zahájit. Postoupení věci do přestupkového řízení trestním soudem zakládá nezákonnost rozhodnutí o zahájení trestního stíhání a tím pádem i nárok žalobkyně na náhradu škody a nemajetkové újmy trestním stíháním způsobené, kdy žalovaná odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu, sp. zn. 30 Cdo 4471/2015. Jestliže trestní stíhání žalobkyně bylo skončeno ode dne 17. 9. 2019, uplatní se u tohoto nároku ve vztahu k běhu promlčecí lhůty ustanovení § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. Byl-li tedy nárok na poskytnutí zadostiučinění u žalované uplatněn dne 14. 8. 2020 a žaloba k soudu podána dne 24. 2. 2021, byl uplatněn opožděně a je promlčen, neboť 6měsíční promlčecí lhůta marně uplynula. Žalovaná tedy vznáší námitku promlčení žalobou uplatněného nároku. Nadto žalovaná uvádí, že výše zadostiučinění je nadsazená, jestliže trestní stíhání probíhalo i s přípravným řízením zhruba 1 rok a 3 měsíce, žalobkyně byla stíhána za trestní čin proti rušení veřejného pořádku, řízení nebylo stiženo průtahy, žalobkyně nebyla omezena na svobodě, skutek nebyl veřejně projednáván před soudem. Z navržených lékařských zpráv neplyne ani příčinná souvislost mezi trestním stíháním a tělesnými či duševními obtížemi žalobkyně.

3. Vyjádření žalované žalobkyně uvedla, že bylo zahájeno trestní stíhání žalobkyně, a byť byla věc postoupena jinému orgánu k dalšímu stíhání, tentokrát pro přestupek, je zřejmé, že pro jednání žalobkyně, které je popsáno úplně stejně jako v zahájení trestního stíhání a v obžalobě pokračovalo stíhání před orgánem veřejné moci, kterým nepochybně orgán rozhodující pro přestupek je a toto stíhání mohlo skončit rozhodnutím o vině žalobkyně, tentokrát pro přestupek. Takové rozhodnutí správního orgánu by mělo pro žalobkyni neblahé důsledky, zejména pokud se jedná o její bezúhonnost. Žalobkyně se dozvěděla až dne 25. 2. 2020, kdy nastala právní moc rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo její stíhání pro přestupek zastaveno, že jí nespravedlivým stíháním vznikla nemajetková újma. Naopak dne 17. 9. 2019, kdy nabylo právní moci usnesení soudu, žalobkyně nemohla vědět, jak dopadne její stíhání pro přestupek. Pokud by v přestupkovém řízení bylo zjištěno, že žalobkyně se dopustila jednání, pro které byla zprvu trestně stíhána, šlo by nepochybně o důležitou okolnost pro stanovení formy a případně výše odškodnění nemajetkové újmy a mohlo by za určitých okolností i vzbuzovat otázku, zda si trestní stíhání žalobkyně nezavinila sama dle § 12 zákona č. 82/1998 Sb. a není tak dáno vyloučení odpovědnosti státu za újmu vzniklou trestním stíháním. Dle žalobkyně tedy bylo stíhání pro tentýž skutek skončeno až dne 25. 2. 2020, kdy bylo definitivně stanoveno, že žalobkyně se nedopustila žádného protizákonného jednání a promlčecí doba tedy běží až od tohoto dne a nárok promlčen není. Žalobkyni je známo rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 30 Cdo 4471/2015, dle kterého přestupkové řízení není pokračováním trestního stíhání v případě, kdy stíhání skončí postoupení věci pro přestupek. Žalobkyně netvrdí, že přestupkové řízení je v dané věci pokračováním trestního stíhání. Tvrdí, že v dané věci bylo přestupkové řízení konáno rovněž orgánem veřejné moci, na základě „oznámení“ soudu pro tentýž skutek, a že teprve po právní moci rozhodnutí o zastavení řízení pro přestupek se žalobkyně dozvěděla o tom, že jí škoda vznikla. Žalobkyně poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR, sp. zn. 25 Cdo 1029/2008, dle kterého subjektivní promlčecí doba u nároku na náhradu škody způsobené trestním stíháním, které neskončilo odsuzujícím trestním rozhodnutím, počíná běžet od okamžiku, kdy obžalovanému (obviněnému) bylo oznámeno rozhodnutí, jímž byl zproštěn obžaloby, nebo jímž bylo trestní stíhání zastaveno; dozvěděl-li se však o vzniku škody později, počíná běžet subjektivní promlčecí doba okamžikem, kdy se o vzniku škody skutečně dozvěděl. Pokud by soud dospěl k závěru, že nárok je promlčen, dle žalobkyně je námitka promlčení v rozporu s dobrými mravy a soud by k ní neměl přihlížet. Dle judikatury rozpor s dobrými mravy je nutno posuzovat individuálně, uplatnění promlčení námitky by se příčilo dobrým mravům v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby nezavinil a vůči němuž by za takové situace zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve

srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil. Dle žalobkyně se právě o takový případ jedná. Žalobkyně se s konečnou platností dozvěděla, že se nedopustila protizákonného jednání, a že jí škoda vznikla a v jaké výši až po právní moci rozhodnutí o zastavení řízení ve věci přestupku. Žalobkyně nezavinila to, že se soud rozhodl postoupit trestní věc k přestupkovému řízení, které trvalo dalších více než 5 měsíců a pokrylo drtivou část promlčecí doby. Za této situace by nemělo být přihlédnuto právě i k délce promlčecí doby stanovené v § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. Tato speciální promlčecí doba, byť je zákonná a dle testu Ústavního soudu není v rozporu s ústavním pořádkem, je velmi krátká, pokud je srovnávána s obvyklými promlčecími lhůtami v občanskoprávním řízení. V této konkrétní situaci byla promlčecí doba prakticky celá „spotřebována" na řízení o přestupku, jehož výsledek měl podstatný vliv na skutečnost, zda k nemajetkové újmě došlo a rovněž na výši způsobené újmy. V tomto případě také to byla žalovaná, která zásadním způsobem nerespektuje požadavky na rychlost a účinnost řízení, nebyla schopna dodržet zákon a ani se vyjádřit k požadavku žalobkyně na náhradu nemajetkové újmy uplatněné dne 14. 8. 2020 v zákonné lhůtě. V této lhůtě neuvedla nic o námitce promlčení a donutila tak žalobkyni podat ve věci žalobu a vynakládat další prostředky na uplatnění svého nároku. Až v rámci vyjádření se k vydanému platebnímu rozkazu žalovaná uplatnila námitku promlčení. Při úvahách o mravnosti uplatněné námitky je nutno vzít v úvahu také i okolnosti věci, zejména to, jaký má řízení pro žalobkyni význam jako pro soudkyni, která byla stíhána pro úmyslný trestný čin, pravomocné odsouzení by mělo za následek ztrátu bezúhonnosti a následnou nemožnost vykonávat funkci soudce, případně jiného povolání odpovídající jejímu vzdělání v oboru právo. Zánik nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí doby by pro žalobkyni bylo nepochybně nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem práva uplatňovaného žalobkyní.

4. Mezi účastníky bylo nesporným, že usnesením [redacted] bylo vůči žalobkyni zahájeno trestní stíhání pro přečin výtržnictví dle § 358 odst. 1 trestního zákoníku, kterého se měla dopustit tím, že dne [redacted] v době kolem 23:20 hodin bezprostředně poté, kdy na veřejném prostranství před objektem restaurace v obci [redacted], část [redacted], okres [redacted], bez souhlasu dotčených osob pořizovala fotografie osob z této restaurace odcházejících a 2 z těchto osob se jí při odchodu z místa pokusily kontaktovat ve snaze zjistit důvod fotografování, tyto 2 osoby fyzicky napadla, kdy v prostoru mezi objektem restaurace a domem čp. [redacted] v obci [redacted], část [redacted], uchopila nejprve za ruku a poté paží kolem krku chvatem tzv. „do kravaty" [redacted], narozenou [redacted] a táhla ji směrem k domu čp. [redacted], přičemž jí sevřením krku omezovala v možnosti dýchaní, následně poblíž branky v oplocení u domu čp. [redacted] uchopila za ruku v oblasti zápěstí rovněž [redacted], narozenou [redacted] a [redacted] a [redacted] dále táhla směrem k brance v oplocení u domu čp. [redacted], když během tohoto snažení se [redacted] snažila nejméně taháním [redacted] za vlasy na hlavě vyprostit sebe a [redacted] ze sevření [redacted]; následně v prostoru před brankou v oplocení domu čp. [redacted] svalila [redacted] na zem a zde jí dále po přesně nezjištěnou dobu držela paží kolem krku chvatem tzv. „v kravatě"; svým jednáním způsobila poškozené [redacted], narozené [redacted] nejméně drobné poranění ve formě poškrábání zápěstí, roztržením bundy ve švu, způsobila téže poškozené škodu v dosud nezjištěné výši, tedy na místě veřejnosti přístupném se dopustila výtržnosti tím, že napadla jiného. Ve věci byla podána následně obžaloba k Okresnímu soudu v Prachaticích, a to dne 6. 12. 2018, č. j. ZT 63/2018-66. Okresní soud v Prachaticích usnesením ze dne 1. 8. 2019, č. j. 1 T 234/2018-387 trestní věc obviněné žalobkyně, pro něž byla podána k Okresnímu soudu v Prachaticích státní zástupkyní Okresního státního zastupitelství v Prachaticích obžaloba ze dne 3. 12. 2018, č. j. ZT 63/2018-66 postoupil Městskému úřadu [redacted], neboť skutek není trestným činem, avšak mohl by být posouzen jako přestupek podle

zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Toto usnesení nabylo právní moci dne 17. 9. 2019. Usnesením Městského úřadu [redacted] ze dne 7. 2. 2020, č. j. [redacted] řízení o přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4 zákona č. 251/2016 Sb., kterého se měla dopustit žalobkyně, zastavil, jelikož skutek, o němž se vedlo řízení, není přestupkem. Toto usnesení nabylo právní moci dne 25. 2. 2020.

5. Mezi účastníky také nebylo sporu o tom, že žalobkyně uplatnila nárok na zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 210 000 Kč u žalované dne 14. 8. 2020, ke dni podání žaloby u Okresního soudu v Prachaticích dne 24. 2. 2021 bylo žalovanou o nároku rozhodnuto, ve věci se žalovaná nevyjádřila.

6. Soud nárok žalobkyně posoudil nejprve s ohledem na vznesenou námitku promlčení nároku žalobkyně na náhradu nemajetkové újmy v souvislosti s jejím trestním stíháním.

7. Podle § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do 10 let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen. Vznikla-li nemajetková újma nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, neskončí promlčecí doba dříve než za 6 měsíců od skončení řízení, v němž k tomuto nesprávnému úřednímu postupu došlo.

8. Trestní stíhání žalobkyně bylo zahájeno usnesením o zahájení trestního stíhání [redacted]. Toto trestní stíhání skončilo postoupení věci správnímu orgánu, a to usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 1. 8. 2019, č. j. 1 T 234/2018-387. Toto usnesení nabylo právní moci dne 17. 9. 2019. Soud v tomto případě odkazuje na judikaturu, a to konkrétně rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 10. 2016, sp. zn. 30 Cdo4771/2015, dle kterého stát odpovídá za újmu způsobenou trestním stíháním i tehdy, skončí-li trestní stíhání postoupením věci do přestupkového řízení. Přestupkové řízení není v takovém případě pokračováním trestního stíhání a výsledek přestupkového řízení je z hlediska splnění podmínek odpovědnosti státu nerozhodný. Trestní stíhání žalobkyně neskončilo pravomocným odsouzením, ale jiným rozhodnutím, a to rozhodnutím o postoupení věci správnímu orgánu, i v takovém případě je založena odpovědnost státu za újmu způsobenou nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání. Dle soudu počátek běhu 6měsíční promlčecí lhůty dle § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. započala běžet právě tímto dnem. Soud nesouhlasí s tvrzením žalobkyně, že se žalobkyně teprve až v okamžiku ukončení přestupkového řízení, tedy dne 25. 2. 2020 dozvěděla o tom, že jí vznikla škoda, dle žalobkyně přestupkové řízení bylo pokračováním zahájeného trestního stíhání. Ke dni 17. 9. 2019 bylo trestní stíhání žalobkyně před soudem pravomocně skončeno, k tomuto okamžiku se žalobkyně dozvěděla o újmě a mohla nárok na náhradu nemajetkové újmy uplatnit. I Nejvyšší soud ve zmiňovaném rozhodnutí sp. zn. 30 Cdo 4771/2015 uzavřel, že výsledek přestupkového řízení je z hlediska splnění podmínek odpovědnosti státu za nerozhodný. Žalobkyně mohla uplatnit náhradu na nemajetkové újmy bez ohledu na to, jakým způsobem následné přestupkové řízení bylo ukončeno. Dle soudu tedy promlčecí lhůta v délce 6 měsíců započala od právní moci rozhodnutí soudu o postoupení věci správnímu orgánu. Otázka, zda se žalobkyně dopustila přestupku, nemůže už mít vliv na posouzení nezákonnosti usnesení o zahájení trestního stíhání a tím ani na založení odpovědnosti státu za újmu způsobenou podle zákona č. 82/1998 Sb. Z odůvodnění citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu vyplývá, že tento závěr je odůvodněn tím, že obě řízení podléhají odlišným

procesním pravidlům a je zachována autonomie správního orgánu rozhodujícího o přestupku v tom, jak s postoupením věci soudem naloží.

9. Žalobkyně se dozvěděla o vzniklé nemajetkové újmě dne 17. 9. 2019, 6měsíční lhůta k uplatnění nemajetkové újmy žalobkyně započala dnem následujícím po právní moci usnesení soudu o postoupení věci správnímu orgánu, tedy ode dne 18. 9. 2019, a uplynula dnem 18. 3. 2020. Žalobkyně svůj nárok u žalované uplatnila až dne 14. 8. 2020, činila tak opožděně a její nárok je promlčen.

10. Žalobkyně namítla, že vznesená námitka promlčení je v rozporu s dobrými mravy a soud by k takové námitce neměl přihlížet. Uplatnění námitky promlčení by se příčilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí lhůty nezavinil, a vůči němuž by za takové situace nepřiznání nároku na plnění v důsledku uplynutí promlčecí lhůty bylo nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil. Tyto okolnosti by přitom musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodněn tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn 21 Cdo 1897/2014). Žalobkyně uplatnila svůj nárok na náhradu nemajetkové újmy až po uplynutí několika měsíců, a to konkrétně 5 měsíců, kdy důvodem pro pozdní uplatnění práva byl její nesprávný právní názor, který spočíval v tom, že přestupkové řízení je pokračováním trestního řízení, ač sama ve svém vyjádření uvádí, že si je příslušné judikatury vědoma, že tato je jí známa. Žalobkyně netvrdí, že by jí v uplatnění práva bránily další okolnosti, pro které své právo včas neuplatnila, a které by mohly být soudem hodnoceny jako výjimečné, respektive v natolik výjimečné intenzitě, pro které by pak soud mohl odepřít právo námitku promlčení. Žádné mimořádné okolnosti, pro které nemohla žalobkyně své právo včas uplatnit, nebyly ani zjištěny z obsahu spisu. Soud tedy za tohoto stavu hodnotí vznesenou námitku v souladu s právem, tuto nehodnotí v rozporu s dobrými mravy. Soud tedy žalobu žalobkyně zamítl, jestliže uzavřel, že nárok žalobkyně je promlčen.

11. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a ve věci úspěšné žalované bylo přiznáno právo na jejich náhradu. Žalovaná ve věci učinila celkem 4 úkony, a to odpor k platebnímu rozkazu, vyjádřením k žalobě, účast na jednání soudu dne 21. 7. 2021 a 11. 8. 2021, za 4 úkony žalované náleží podle § 151 odst. 3 o. s. ř. ve spojení s vyhláškou č. 254/2015 Sb. paušální náhrada hotových výdajů po 300 Kč, tj. 1 200 Kč, dále cestovné z [redacted] do [redacted] a zpět dne 21. 7. 2021 při ujetých celkem 92 km za použití osobního automobilu [redacted] při kombinované spotřebě paliva CNG 5,3 kg/100 km při ceně 27 Kč a základní náhradě za 1 km jízdy 4,40 Kč, tedy cestovného 563,40 Kč a jízdného dne 11. 8. 2021 za použití hromadné dopravy při ceně 95 Kč za jednu jízdu, tedy jízdné tam a zpět celkem 190 Kč. Celkem bylo žalované na náhradě nákladů přiznáno 1 953,40 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání, které je možno podat do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích u Okresního soudu v Prachaticích.

Nebude-li podle tohoto rozsudku řádně a včas plněno, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí či exekuce.

Prachatice 11. srpna 2021

Mgr. Milada Trůblová
soudkyně

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudkyní JUDr. Simonou Vojíkovou ve věci

žalobce: [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

proti
žalované: [redacted]

o zaplacení 2 662 Kč s příslušenstvím

takto:

I. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci částku 2 662 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně

- z částky 28 522,85 Kč od 9. 9. 2022 do 14. 12. 2022
- z částky 2 662 Kč od 15. 12. 2022 do zaplacení,

a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů tohoto řízení částku 14 199,50 Kč k rukám právního zástupce žalobce do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se svou žalobou ze dne 10. 10. 2022 domáhal vydání soudního rozhodnutí, kterým by žalované byla uložena povinnost zaplatit mu částku 28 522,85 Kč spolu s v žalobě specifikovaným příslušenstvím. V žalobě žalobce uvedl, že bylo vůči němu dne 21. 8. 2019 doručením záznamu o sdělení podezření č. j. [redacted] zahájeno [redacted] trestní stíhání, a to pro přečin poškození cizí věci dle § 228 odst. 1 trestního zákoníku a přečin výtržnictví dle § 358 odst. 1 trestního zákoníku. Řízení bylo následně vedeno Okresním soudem v Prachaticích pod sp. zn. 1 T 151/2019. Usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 8. 2021, č. j. 1 T 151/2019-18, ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 11. 2021, č. j. 3 To 476/2021-198, byla předmětná trestní věc postoupena Městskému úřadu ve [redacted], neboť skutek není trestným činem, avšak mohl by být posouzen jako přestupek. Tím byla pravomocně věc skončena tak, že žalobce se žádného trestného činu nedopustil a trestní stíhání tak bylo ukončeno způsobem zakládajícím odpovědnost státu za škodu. Žalovaná částka 28 522,85 Kč představovala náklady obhajoby žalobce v trestním řízení dle vyúčtování ze dne 8. 3. 2022. Žalobce se obrátil na žalovanou dopisem ze dne 8. 3. 2022 se žádostí o náhradu předmětné škody. K uplatněnému nároku žalovaná nezaujala v zákonem stanovené šestiměsíční lhůtě, která uplynula dnem 8. 9. 2022, žádné stanovisko, neplnila pak ani na základě předžalobní upomínky ze dne 26. 9. 2022.

2. Žalovaná se ve věci vyjádřila podáním ze dne 13. 12. 2022, ve kterém uvedla, že předběžné projednání nároku žalovaného bylo ukončeno po podání žaloby, a to tak, že na náhradě nákladů obhajoby byla žalobci přiznána částka 25 860,85 Kč. Právě tato částka byla žalobcem uplatněna v rámci předběžného projednání nároku, v soudním řízení žalobce uplatňuje částku o 2 662 Kč vyšší. Žalobkyně navrhla, aby žaloba byla na základě těchto skutečností v plném rozsahu zamítnuta.

3. Podáním ze dne 18. 12. 2022 ve spojení s podáním ze dne 27. 1. 2023 vzal žalobce svou žalobu částečně zpět co do částky 25 860,85 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 25 860,85 Kč od 15. 12. 2022 do zaplacení s tím, že dne 14. 12. 2022 byla ze strany žalované částka 25 860,85 Kč zaplacena (tuto skutečnost je možno považovat za nespornou, když zaplacením uvedené částky ke dni 14. 12. 2022 argumentuje žalovaná ve svém podání ze dne 13. 12. 2022). K částečnému zpětvzetí žaloby bylo řízení co do částky 25 860,85 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 25 860,85 Kč od 15. 12. 2022 do zaplacení zastaveno usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 6. 2. 2023, č. j. 9 C 209/2022-40, s právní mocí ke dni 23. 2. 2023. Po částečném zastavení řízení zůstal předmětem řízení nárok na zaplacení částky 2 662 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 28 522,85 Kč od 9. 9. 2022 do 14. 12. 2022 a z částky 2 662 Kč od 15. 12. 2022 do zaplacení.

4. Po provedeném dokazování zjistil soud tento skutkový stav.

5. Žalobci bylo dle záznamu ze dne 21. 8. 2019, č. j. [redacted] (č. l. 4) sděleno podezření z přečinu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku v souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku.

6. Dne 2. 9. 2019 byl u Okresního soudu v Prachaticích ze strany Okresního státního zastupitelství v Prachaticích podán návrh na potrestání žalobce pro jednání specifikované v záznamu o sdělení podezření, ve kterém byl spatřován přečin poškození cizí věci a přečin výtržnictví; věc byla vedena pod sp. zn. 1T 151/2019 (č. l. 5).

7. Usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 8. 2021, č. j. 1 T 151/2019-181 (č. l. 6-9), ve spojení s usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 10. 11. 2021,

č. j. 3 To 476/2021-198 (č. l. 10-13), bylo rozhodnuto o postoupení předmětné trestní věci žalobce k projednání a rozhodnutí Městskému úřadu ve [redacted].

8. Ve věci vedené u Okresního soudu v Prachaticích pod sp. zn. 1 T 151/2019 zastupoval žalobce obhájce [redacted] na základě plné moci ze dne 19. 12. 2019 (č. l. 71 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 1 T 151/2019).

9. Obhájce žalobce jako obviněného v předmětném trestním řízení vykonal v rámci tohoto řízení celkem 11 úkonů právní služby, a to převzetí zastoupení dle § 11 odst. 1 písm. a) AT (plná moc č. l. 71 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 1 T 151/2019), podání odporu proti trestnímu příkazu ze dne 21. 11. 2019 (č. l. 70 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 1 T 151/2019), nahlédnutí do spisu dne 8. 1. 2020 (č. l. 76 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 1 T 151/2019), písemné vyjádření obžalovaného ve věci samé ze dne 7. 5. 2020 (č. l. 90 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 1 T 151/2019), účast na hlavním líčení dne 12. 5. 2020 – 2 úkony s ohledem na délku jednání 8:15 – 10:28 hodin (č. l. 103 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 1 T 151/2019), sepis písemného vyjádření obžalovaného ve věci samé ze dne 27. 11. 2020 (č. l. 144 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 151/2019), účast na hlavním líčení dne 7. 1. 2021 (č. l. 151 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 151/2019), sepis písemného podání obžalovaného ze dne 4. 2. 2021 (č. l. 157 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 151/2019), účast na hlavním líčení dne 12. 8. 2021 (č. l. 176 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 151/2019) a písemné vyjádření obžalovaného ke stížnosti OSZ ze dne 18. 10. 2021 (č. l. 191 spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 151/2019).

10. Dopisem ze dne 8. 3. 2022, doručeným žalované téhož dne (č. l. 14 a 15) uplatnil žalobce u žalované nárok na náhradu škody dle zákona č. 82/1998 Sb. ve výši 25 860,85 Kč představující náklady obhajoby v trestním řízení; přílohou žalobce učinil vyúčtování mimosmluvní odměny obhájce dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., kterým byly náklady na obhajobu vyčísleny částkou 28 522,85 Kč (č. l. 16-17). Přijetí podání obsahujícího uplatnění nároku na náhradu škody žalovaná potvrdila dopisem ze dne 8. 3. 2022 (č. l. 18).

11. Dle vyúčtování odměny obhájce ze dne 8. 3. 2022 (č.l. 16 - 17) činila hodnota jednoho úkonu právní služby dle § 10 odst. 3 písm. b) vyhl. č. 177/1996 Sb. (AT) částku 1 500 Kč. Odměna obhájce byla účtována v celkové výši 16 500 Kč za 11 úkonů právní služby (specifikovány v odst. č. 9 odůvodnění), náhrada hotových výdajů 3 300 Kč za 11 úkonů právní služby po 300 Kč, náhrada za ztrátu času stráveného jízdami k Okresnímu soudu v Prachaticích 1 600 Kč za celkem 16 půlhodin po 100 Kč a náhrada jízdného 2 172,60 Kč za 2 jízdy k Okresnímu soudu v Prachaticích v r. 2020 po 546,30 Kč a 2 jízdy v r. 2021 po 540 Kč (použit OA [redacted], ujetá vzdálenost 90 km na jednu zpáteční jízdu, kombinovaná spotřeba dle TP 5,9l nafty na 100 km). K celkové částce 23 572,60 Kč byla připočtena 21% DPH; na nákladech právního zastoupení byla žalobcem vyúčtována celková částka 28 522,85 Kč.

12. K zaplacení částky 28 522,85 Kč byla žalovaná vyzvána předžalobní upomínkou ze dne 26. 9. 2022 (č. l. 19) doručenou dne 26. 9. 2022 (č. l. 20).

13. Žalovaná se k nároku žalobce uplatněnému v rámci předběžného projednání vyjádřila v rámci stanoviska ze dne 12. 12. 2022 (č. l. 31-32), ve kterém uzavřela, že v daném případě došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., přičemž nárok žalobce na náhradu škody spočívající v nákladech obhajoby v rámci předmětného trestního řízení uznala za důvodný, a to v žalobcem uplatněné výši 25 860,85 Kč, když tato bude žalobci poukázána na jím specifikovaný účet.

14. Žalobou byl uplatněn nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím dle zák. č. 82/1998 Sb. Podle § 1 odst. 1 stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za

škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle § 5 stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním.

15. Podle § 8 odst. 1 nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

16. Podle § 15 odst. 1 přizná-li příslušný úřad nárok na náhradu škody, je třeba škodu nahradit do 6 měsíců od uplatnění nároku. Dle odst. 2 domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do 6 měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

17. Podle § 31 odst. 1 náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu.

18. Věc byla soudem posouzena dle shora uvedených zákonných ustanovení a žaloba byla shledána důvodnou. V řízení bylo prokázáno (žalovaná tuto skutečnost zároveň nijak nezpochybňovala), že v daném případě došlo k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu § 8 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., kterým bylo s ohledem na následné postoupení věci MěÚ ve [redacted] sdělení podezření ze dne 21. 8. 2019, č. j. [redacted], čímž je dán jeden z předpokladů vzniku odpovědnosti státu za vzniklou škodu. Žalobce uplatnil nárok na náhradu škody u žalované dopisem ze dne 8. 3. 2022, doručeným dne 8. 3. 2022, když i tato skutečnost byla nesporná, přičemž na uvedenou žádost reagovala žalovaná (nepočítaje potvrzení o přijetí uplatnění nároku ze dne 8. 3. 2022, které však žádným způsobem nesměřovalo k jeho vyřízení) až stanoviskem ze dne 12. 12. 2022, tedy po uplynutí lhůty stanovené v ust. § 15 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. Pokud tak žalobce uplatnil svůj nárok na náhradu škody u soudu žalobou ze dne 10. 10. 2022, tedy aniž by jeho nárok byl v zákonné šestiměsíční lhůtě uspokojen, činil tak v souladu se zákonem.

19. V daném případě byl nárok na náhradu škody uplatněn dne 8. 3. 2022 ve výši 25 860,85 Kč, co do částky 2 662 Kč, která zůstala předmětem řízení po částečném zastavení řízení, uplatněn nebyl. Neuplatnění nároku v rámci předběžného projednání u příslušného ministerstva před podáním žaloby obecně představuje nedostatek podmínky řízení dle § 104 odst. 2 o.s.ř., který v případě neodstranění vede k zastavení řízení. Judikaturou byly dovozeny 2 výjimky z povinnosti předběžného projednání. Jednou z nich je situace, kdy nárok uplatněný u soudu přesahuje svou výší nárok uplatněný v rámci předběžného projednání v situaci, kdy žalovaná dala jasně najevo, že nárok uspokojit nehodlá. Pod tuto situaci lze podřadit i předmětnou věc, kdy žalovaná se v rámci předběžného projednání k uplatněnému nároku v zákonné 6 měsíční lhůtě nevyjádřila, žalobce měl tedy v době podání žaloby oprávněně za to, že jeho nárok nehodlá uspokojit v žádném rozsahu. Dle názoru soudu proto absence předběžného projednání ve vztahu k částce 2 662 Kč nedostatek podmínky řízení nepředstavuje, navíc za situace, kdy v rámci předběžného uplatnění nároku žalobce předložil žalované vyúčtování nákladů obhajoby na částku 28 522,85 Kč, která částku 2 662 Kč, o kterou byl formálně uplatněn nárok nižší, obsahovala; právě z tohoto vyúčtování pak žalovaná nepochybně při posouzení oprávněnosti nároku žalobce vycházela, když se tento rozhodla co do formálně uplatněné částky 25 860,85 Kč uspokojit.

20. Dalšími dvěma předpoklady vzniku odpovědnosti státu dle zák. č. 82/1998 Sb. pak jsou vznik škody a příčinná souvislost mezi nezákonným rozhodnutím a vzniklou škodou.

21. V řízení bylo prokázáno, že náklady obhajoby žalobce jako obviněného v rámci proti němu vedeného trestního řízení jsou představovány částkou 28 522,85 Kč, přičemž zároveň je třeba

tuto částku považovat za náklady, které byly žalobcem jako poškozeným vynaloženy na zrušení nezákonného rozhodnutí účelně. Žalobce byl trestně stíhán na základě sdělení podezření z přečinu poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku v souběhu s přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 trestního zákoníku (záznam ze dne 21. 8. 2019, č. j. [redacted]) a byl tak ohrožen trestem odnětí svobody s horní hranicí převyšující 1 tok a nepřevyšující 5 let. Sazba mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby v rámci obhajoby v tomto řízení tak dle § 10 odst. 3 písm. b), § 7 bod 4 vyhl.č. 177/96 Sb. (AT) činila 1 500 Kč. Náklady obhajoby sestávají z odměny za obhajobu 16 500 Kč (za 11 úkonů po 1 500 Kč), náhrady hotových výdajů 3 300 Kč (za 11 úkonů po 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT), náhrady za ztrátu času za 4 jízdy k Okresnímu soudu v Prachaticích 1 600 Kč (za 16 půlhodin po 100 Kč dle § 14 odst. 3 AT), náhrady cestovného 2 172,60 Kč (za 2 jízdy k Okresnímu soudu v Prachaticích v r. 2020 po 546,30 Kč a 2 jízdy v r. 2021 po 540 Kč (použit OA [redacted], ujetá vzdálenost 90 km na jednu zpáteční jízdu, kombinovaná spotřeba dle TP 5,9 l nafty na 100 km, vyhlášková cena nafty v r. 2020 31,80 Kč/1l, v r. 2021 27,20 Kč/1l, základní náhrada v r. 2020 4,20 Kč/1 km, v r. 2021 4,40 Kč /1 km), to vše s připočtením 21% DPH ve výši 4 950,25 Kč. Celkové náklady obhajoby provedené [redacted] tak činí 28 522,85 Kč. Z uvedené částky byla ze strany žalované dne 14. 12. 2022 zaplacena částka 25 860,85 Kč, k zaplacení tak zbývá 2 662 Kč. Povinnost k zaplacení této částky byla žalované uložena tímto rozsudkem.

22. Žalobě bylo vyhověno i ohledně úroku z prodlení, na který má žalobce nárok dle § 1970 o.z. ve výši dle nařízení vlády č. 351/2013 Sb. Žalobce se tohoto úroku domáhal za období, za které mu tento náleží (z původně uplatněné celkové částky 28 522,85 Kč ode dne následujícího po uplynutí lhůty k uspokojení nároku dle § 15 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., následně při zohlednění částečného plnění žalované ve výši 25 860,85 Kč), zároveň ve výši nepřesahující výši zákonnou.

23. Žalobě o zaplacení částky 2 662 Kč, která zůstala předmětem řízení po částečném zastavení řízení, bylo zcela vyhověno, zároveň z obsahu spisu je zřejmé, že částka 25 860,85 Kč byla ze strany žalované zaplacena po podání žaloby a v tomto rozsahu tak byla důvodně podaná žaloba vzata žalobcem zpět pro chování žalované. Žalobce má proto právo na plnou náhradu nákladů řízení dle § 146 odst. 2 věta druhá o.s.ř. a § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 142a odst. 1 o. s. ř. Náklady řízení na straně žalobce představuje zaplacený soudní poplatek 2 000 Kč, odměna za právní zastoupení 7 780 Kč [za tři úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhlášky č. 177/96 Sb. (AT) – převzetí a příprava zastoupení, sepis předžalobní upomínky, sepis písemného vyjádření a částečného zpětvzetí žaloby po 2 260 Kč za jeden úkon dle § 8 odst. 1, § 7 bod 5 AT a jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. g) AT – účast při jednání soudu dne 9. 5. 2023 po 1 000 Kč dle § 8 odst. 1, § 7 bod 3 AT; v době konání jednání ve věci již po právní moci částečného zastavení řízení činila tarifní hodnota pouze 2 662 Kč], náhrada hotových výdajů 1 200 Kč za čtyři úkony po 300 Kč dle § 13 odst. 3 AT, náhrada cestovného 702,20 Kč (za jízdu k jednání soudu z [redacted] do [redacted] a zpět při ujetých celkem 90 km osobním automobilem [redacted], při kombinované spotřebě 5,9 litrů nafty na 100 km dle technického průkazu, vyhláškové ceně nafty 44,10 Kč za jeden litr a základní náhradě 5,20 Kč za jeden ujetý kilometr), náhrada za ztrátu času 400 Kč (za celkem 4 půlhodiny po 100 Kč dle § 14 odst. 3 AT) a 21% DPH 2 117,30 Kč. Celkem tak žalobci byla na náhradě nákladů tohoto řízení přiznána částka 14 199,50 Kč. Žalobci nebyla přiznána náhrada nákladů za úkon spočívající v sepisu doplnění částečného zpětvzetí, když jeho potřeba byla vyvolána nepřesností zpětvzetí obsaženého v podání ze dne 28. 12. 2022 a náklady s tímto úkonem spojené tak nelze považovat za účelně vynaložené.

24. Lhůta k plnění byla stanovena zákonná třídenní, neboť nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly její prodloužení (§ 160 odst. 1 o.s.ř.). Částku náhrady nákladů řízení je žalovaná povinna plnit k rukám právního zástupce žalobce (§ 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku nelze podat odvolání (§ 202 odst. 2. o.s.ř.).

Nebudou-li povinnosti uložené tímto rozsudkem splněny dobrovolně, lze se jejich splnění domáhat prostřednictvím soudního výkonu rozhodnutí či exekuce.

Prachatice 9. května 2023

JUDr. Simona Vojíková
soudkyně

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Prachaticích rozhodl soudkyní Mgr. Bc. Janou Benešovou, LL.M., ve věci

žalobců: a) [redacted], narozený [redacted]
bytem [redacted]

b) [redacted], narozená [redacted]
bytem [redacted]

oba zastoupeni advokátem [redacted]
sídlem [redacted]

proti
žalované: [redacted]
sídlem [redacted]

o zaplacení nemajetkové újmy a náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím v trestním řízení

takto:

I. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci a) částku 90 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 90 000 Kč od 17. 1. 2023 do zaplacení, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobkyni b) částku 90 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 90 000 Kč od 17. 1. 2023 do zaplacení, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Žaloba **se zamítá** ve zbývajícím rozsahu, v kterém se žalobce a) domáhal zaplacení částky vyšší o 380 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 380 000 Kč od 17. 1. 2023 do zaplacení.

IV. Žaloba **se zamítá** ve zbývajícím rozsahu, v kterém se žalobkyně b) domáhala zaplacení částky vyšší o 500 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 500 000 Kč od 17. 1. 2023 do zaplacení.

V. Žaloba **se zamítá** v rozsahu, v kterém se žalobce a) domáhal zaplacení částky 68 300 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 68 300 Kč od 17. 1. 2023 do zaplacení.

VI. Žaloba **se zamítá** v rozsahu, v kterém se žalobkyně b) domáhala zaplacení částky 63 320 Kč s úrokem z prodlení ve výši 15 % ročně z částky 63 320 Kč od 17. 1. 2023 do zaplacení.

VII. Žalovaná **je povinna** uhradit žalobcům na náhradě nákladů řízení společně a nerozdílně částku 89 308,28 Kč, a to do 3 dnů od právním moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobců.

Odůvodnění:

1. Žalobce a) a žalobkyně b) se žalobou podanou dne 13. 1. 2023 domáhali zaplacení nemajetkové újmy a náhrady škody způsobené nezákonným rozhodnutím, neboť byli trestně stíháni a trestní stíhání skončilo zprošťujícím rozsudkem Okresního soudu v Prachaticích ze dne 11. 10. 2021, č.j. 1 T 165/2018-1102, kterým byli zproštěni ze spáchání přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1 trestního zákoníku, spáchaného dílem samostatně a dílem ve spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku. Rozsudek nabyl právní moci 15. 1. 2022. Dne 12. 9. 2017 bylo [redacted] doručeno usnesení policejního orgánu o zahájení trestního stíhání, které bylo následně dne 21. 11. 2017 rozšířeno pro další období a téhož dne došlo k zahájení stíhání [redacted] a společnosti [redacted], ve které žalobci působí jako jednatelé. Proti nezákonnému rozhodnutí o zahájení trestního stíhání podával právní zástupce žalobců opakovaně stížnosti a návrhy na zastavení trestního stíhání, které byly zamítnuty. Usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 8. 2019, č.j. 1 T 165/2018-819 bylo podle § 314c odst. 1 písm. a) trestního řádu zastaveno trestní stíhání žalobců vedené pro přečin zkrácení daně, poplatku a jiné podobné povinné platby, proti kterému si státní zástupce podal stížnost v neprospěch žalovaných. Stížnost byla shledána nedůvodnou a rozhodnutí bylo potvrzeno usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 7. 2020, č. j. 3 To 590/2019–848, proti kterému si Nejvyšší státní zástupce dne 7. 10. 2020 podal dovolání v neprospěch žalobců, o němž Nejvyšší soud rozhodl tak, že usnesením č.j. 7 Tdo 1229/2020-881 zrušil prvoinstanční usnesení i usnesení odvolacího soudu a přikázal Okresnímu soudu v Prachaticích, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Následně byl vydán zprošťující rozsudek dne 11. 10. 2021, č.j. 1 T 165/2018-1102. Dne 14. 7. 2022 žalobci uplatnili u Ministerstva spravedlnosti nárok na náhradu škody a na přiměřené zadostiučinění, žalovaná se však v 6 měsíční lhůtě nárok žalobců neuspokojila, ani se nevyjádřila. Žalobci se domáhali zaplacení nároku na náhradu škody způsobenou při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím spočívajícím v nákladech na obhajobu v případě žalobce a) ve výši 88 977 Kč a v případě žalobkyně b) ve výši 34 122 Kč.

2. Dále se žalobci domáhají nároku na odškodnění nemajetkové újmy v penězích v podobě odškodnění nepřiměřené délky trestního stíhání a průtahů v řízení žalobce a) ve výši 68 300 Kč s příslušenstvím a žalobkyně b) ve výši 63 320 Kč s příslušenstvím s odůvodněním, že v případě žalobce trvalo trestní stíhání 53 měsíců a v případě žalované 50 měsíců. Od podání obžaloby 21. 8. 2018 do vydání usnesení Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 8. 2019, č.j. 1 T 165/2018-819 uplynul téměř rok a následně do rozhodnutí o stížnosti proti tomuto usnesení č.j. Tdo 1229/2020-881 to bylo dalších 9 měsíců.

3. Žalobci se dále domáhají přiměřeného zadostiučinění v penězích v souvislosti se zásahem do

osobnostních práv žalobců, a to v případě žalobce a) ve výši 530 000 Kč s příslušenstvím (53 měsíců x 10 000 Kč) a v případě žalobkyně b) ve výši 650 000 Kč s příslušenstvím (50 měsíců x 13 000 Kč) s odůvodněním, že žalobci byly vystaveni nejistotě a tlaku trestního stíhání po relativně dlouhou dobu. O trestním stíhání byli informováni všichni zaměstnanci, obchodní partneři i rodinní příslušníci, což mělo nezvratné dopady do jejich obchodních i sociálních vazeb, zasáhlo do dobrého jména i do podnikatelských aktivit. Trestní řízení prošlo značnou medializací, která pro ně jako podnikatele a občany na maloměstě měla značné následky. Došlo i k zásahu do duševního zdraví žalobců, zejména žalobkyně b), která se dlouhodobě léčila se závažnými psychiatrickými obtížemi, byla vystavena dalšímu stresu v souvislosti se zpracováním psychiatrického posudku, [redacted]. Dlouhodobě trvající stres vedl ke zhoršení jejího duševního stavu a k potřebě nasazení psychiatrických léků. Trestní stíhání zasáhlo i do duševního stavu žalobce a), který se cítil pod enormním tlakem, v důsledku kterého začal mít úzkostné stavy, trpěl silnými obavami z výsledu trestního stíhání, trpěl nespavostí, nemožností koncentrace, psychickou labilitou a úzkostmi. U žalobce a) navíc došlo k devastujícímu zásahu do politického života. Žalobce byl velmi aktivním politikem na komunální úrovni za [redacted]. Před zahájením trestního stíhání byl v rámci [redacted] zastupitelem, členem městské rady, předsedou Komise pro rozvoj měst, předsedou dozorčí rady společnosti [redacted], [redacted], členem kontrolního výboru a dále pak v rámci [redacted] členem dozorčí rady [redacted] a členem kontrolního výboru [redacted]. Trestní stíhání bylo zneužito v rámci kampaně do komunálních voleb [redacted]

4. Žalobci považovali za přiměřenou výši peněžitého odškodnění nemajetkové újmy v rámci zásahu do jejich osobnostních práv částku pro [redacted] 530 000 Kč (53 měsíců krát 10 000 Kč) a pro žalobkyni [redacted] 650 000 Kč (50 měsíců krát 13 000 Kč). K porovnání předložili rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. 91 Co 22/2016, kde bylo přiznáno odškodnění nemajetkové újmy ve výši 400 000 Kč, kdy bylo proti poškozenému vedeno trestní stíhání pro kratší dobu tří let, oproti vyšší trestní sazbě 2–8 let a byl zohledňován dopad trestního stíhání v profesní rovině poškozeného. V projednávaném případu se přidává dopad do zdravotního stavu žalobců a medializace případu včetně dopadů do politické kariéry a podnikatelských aktivit. Rozhodnutí bylo vydáno v listopadu 2016, kdy ve třetím čtvrtletí roku 2016 činila průměrná mzda 27 220 Kč, přičemž za druhé čtvrtletí roku 2023 činí 43 193 Kč. Došlo k nárůstu v rámci ekonomické reality uváděné v rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1747/2014, z toho důvodu žádají navýšení 1,5 oproti částce přiznané ve srovnatelném případu.

5. Žalovaná se k žalobě vyjádřila tak, že konstatovala, že nárok žalobců je co do základu důvodný, neboť jim vzniklo právo na náhradu škody/nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání. Nároku žalobce a) vyhověla, co do částky 87 161,14 Kč a na náhradě nemajetkové újmy způsobené trestním stíhání mu dále vyplatila 60 000 Kč. Nároku žalobkyně b) vyhověla, co do částky 32 307 Kč a na náhradě nemajetkové újmy způsobené trestním stíhání jí dále vyplatila 60 000 Kč. Žalobkyně tak učinila nesporným základ vzniku odpovědnosti za škodu/nemajetkovou újmu a učinila spornou toliko výši škody a rozsah tvrzené nemajetkové újmy. V žádosti o náhradu nemajetkové újmy akceptovala zásahy do profesní i zdravotní oblasti žalobců, medializaci trestního stíhání i zásahy do politické činnosti žalobce b). K medializaci uvedla s odkazem na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 4280/2011, že nelze přičítat státu k tíži, že byl sdělovacími prostředky narušen princip presumpce neviny. V případě újmy na zdraví žalobce, uvedla, že tuto nemá za prokázanou, když ze zprávy [redacted] vyplývá, že

nebyl jejím řádným pacientem. Nárok na náhradu za nemajetkovou újmu způsobenou nepřiměřenou délkou řízení žalobkyně neuznala s odkazem na rozsudek [redacted] ve věci [redacted] s odůvodněním, že je potřeba délku řízení posuzovat s ohledem na složitost věci s tím, že průtah v určité fázi řízení lze tolerovat za předpokladu, že celková délka řízení nebude nepřiměřená. Celková délka řízení činila 4 roky a 5 měsíců u žalobce a 4 roky a 2 měsíce u žalobkyně. V soudním řízení rozhodoval soud I. stupně dvakrát a jednou odvolací soud a jednou Nejvyšší soud. V rámci přípravného řízení byl proveden výslech řady svědků, zadán znalecký posudek, současně úkony probíhaly v době obecně negativně ovlivněné pandemií nemoci Covid-19. Žalovaná považuje délku řízení za přiměřenou.

6. Usnesením ze dne 20. 11. 2023, č.j. 5 C 20/2023-243 zastavil soud pro zpětvzetí ze strany žalobců řízení v případě žalobce a) co do částky 88 977 Kč s příslušenstvím a částky 60 000 Kč s příslušenstvím a v případě žalobkyně b) co do částky 34 122 Kč s příslušenstvím a částky 60 000 Kč s příslušenstvím. Žaloba byla vzata částečně zpět, neboť žalobkyně dne 18. 1. 2023 (žaloba podána 13. 1. 2023) vyplatila žalobci a) částku 87 161,14 Kč na náhradě škody a částku 60 000 Kč na náhradě nemajetkové újmy a žalobkyni b) částku 32 307 Kč na náhradě škody a částku 60 000 Kč na náhradě nemajetkové újmy.

7. Mezi účastníky byl nesporným základ nároku žalovaných tedy to, že jsou dány podmínky pro náhradu škody/nemajetkové újmy tedy existence nezákonného rozhodnutí o trestním stíhání, kterým je v případě žalobce a) usnesení [redacted], o zahájení trestního stíhání ve věci podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1 trestního zákoníku ve spojení s usnesením [redacted], kterým bylo trestní stíhání rozšířeno o další období. V případě žalobkyně b) je pak nezákonným rozhodnutím o trestním stíhání o totožném skutku usnesení [redacted].
Proti těmto usnesením byly podány stížnosti, které byly zamítnuty. Dne 21. 8. 2018 byla podána ve věci obžaloba. Dne 12. 8. 2019 bylo zastaveno trestní stíhání žalobců usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 8. 2019, č.j. 1 T 165/2018-819, proti kterému si státní zástupce podal stížnost v neprospěch žalovaných. Stížnost byla shledána nedůvodnou a rozhodnutí bylo potvrzeno usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 7. 2020, č. j. 3 To 590/2019–848, proti kterému si Nejvyšší státní zástupce dne 7. 10. 2020 podal dovolání v neprospěch žalobců, o němž Nejvyšší soud rozhodl 15. 12. 2020 tak, že zrušil prvoinstanční usnesení i usnesení odvolacího soudu a přikázal Okresnímu soudu v Prachaticích, aby věc znovu projednal a rozhodl. Následně byl vydán zprošťující rozsudek dne 11. 10. 2021, č.j. 1 T 165/2018-1102. Trestní stíhání bylo pravomocně skončeno 15. 1. 2022.

8. Ze spisu Okresního soudu v Prachaticích sp. zn. 1 T 165/2018 soud zjistil, že u žalobce došlo k zahájení trestního stíhání shora uvedeným usnesením dne 28. 8. 2017 u žalobkyně dne 21. 11. 2017, obžaloba byla podána 21. 8. 2018. V mezidobí došlo ke zpracování znaleckého posudku, bylo rozhodováno o opravných prostředcích proti stížnostem žalobců, bylo vyslechnuto minimálně 11 svědků a sepsána řada úředních záznamů. Usnesením Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 8. 2019, č.j. 1 T 165/2018-819 bylo rozhodnuto o zastavení trestního stíhání, soudu doručena stížnost proti tomuto usnesení 2. 10. 2019, odůvodněna 9. 10. 2019, vyjádření ke stížnosti podáno 11. 11. 2019. Dne 22. 7. 2020 je konáno neveřejné zasedání u Krajského soudu v Českých Budějovicích, kde je rozhodnuto, že se stížnost státního zástupce zamítá. Spis byl doručen Okresnímu soudu v Prachaticích 18. 8. 2020. Dne 7. 10. 2020 dochází ke zrušení soudního oddělení a přikázání věci k projednání jinému soudci. Dne

7. 10. 2020 je Nejvyšším státní zástupce podáno dovolání, 12. 11. 2020 je spis doručen s dovoláním Nejvyššímu soudu ČR, který 15. 12. 2020 rozhoduje o zrušení rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích i usnesení Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 8. 2019, č.j. 1 T 165/2018-819. Dne 22. 1. 2022 spis vrácen Okresnímu soudu v Prachaticích, dne 24. 3. 2021, 24. 5. 2021, 26. 5. 2021, 15. 9. 2021 a 11. 10. 2021 se konají hlavní líčení. Dne 11. 10. 2021 je rozhodnuto rozsudkem Okresního soudu v Prachaticích ze dne 11. 10. 2021, č.j. 1 T 165/2018-1102, kterým byli žalobci zproštěni.

9. Žalobci zaslali Ministerstvu spravedlnosti ČR žádost o náhradu škody a nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím v trestním řízení ze dne 14. 7. 2022, kde se domáhali úhrady účelně vynaložených nákladů poškozených na obhajobu v případě žalobce ve výši 88 977 Kč, v případě žalobkyně 34 122 Kč a dále odškodnění za nemajetkovou újmu ve formě přiměřeného zadostiučinění za nepřiměřenou délku trestního stíhání a průtahy řízení v případě žalobce a) v částce 68 300 Kč a v případě žalobkyně b) v částce 63 320 Kč a dále nemajetkovou újmu ve formě přiměřeného zadostiučinění v penězích v souvislosti se zásahem do osobnostních práv žalobců, v případě žalobce a) ve výši 530 000 Kč a v případě žalobkyně b) ve výši 650 000 Kč. Přípisem z 15. 7. 2022 žalovaná žalobcům sdělila, že jejich žádost byla doručena a zařazena do rejstříku MSP-ODSK.odsk.

10. Dle likvidační doložky žalobkyně (č. l. 218) byla žalovanému dne 19. 1. 2023 vyplacena částka 147 161,14 Kč. Dle likvidační doložky žalobkyně z 19. 1. 2023 (č. l. 223) byla žalované vyplacena částka 92 307 Kč.

11. V předmětné trestní věci bylo zadáno zpracování znaleckého posudku opatřením policejního orgánu ze dne 10. 5. 2018, č. j. [redacted], kterým byla přizvána znalkyně [redacted], jíž bylo mimo jiné uloženo zodpovědět otázku, zda obviněná trpěla nebo trpí duševní poruchou, závislostí na návykových látkách nebo alkoholu či sexuální deviací a zda obviněná v době spáchání činu trpěla duševní poruchou v závislosti na návykových látkách nebo alkoholu či sexuální deviací. Tomuto usnesení se bránili žalobci námitkami ze dne 24. 5. 2018, z kterých soud zjistil, že bylo navrhováno, aby v případě, že státní zástupce dojde k závěru, že důvody pro vyžádání znaleckého posudku trvají, učinil tak podle jinak formulovaných otázek, které nebudou zahrnovat zkoumání toho, zda obviněná trpěla nebo trpí závislostí na alkoholu či jiných návykových látkách nebo sexuální deviací. Těmto námitkám bylo částečně vyhověno, jestliže ze zadání znaleckého posudku (zjištěno ze znaleckého posudku na č.l. 197 a násl.) byly vypuštěny otázky související se sexuální deviací, nicméně otázka ohledně závislosti na alkoholu a návykových látkách v zadání zůstala.

12. Ze znaleckého posudku vypracovaného [redacted] v trestním řízení soud zjistil, že u žalobkyně je anamnesticky přítomná schizoafektivní porucha, pro kterou byla opakovaně hospitalizována v psychiatrické léčebně. V době zpracování znaleckého posudku byla sledována cestou ambulantní a docházela k aplikaci depotní medikace. V době jejích hospitalizací, které proběhly [redacted], byla schopnost jejího jednání ovlivněna [redacted], v další čas byla duševní porucha přítomna, ale bez významného dopadu na jednání, hospitalizace v době [redacted] neměla vliv na jednání posuzované, neboť proběhla z důvodu úpravy psychofarmakologie.

13. Z lékařské zprávy [redacted] ze 14. 1. 2021 (č. l. 202) soud zjistil, že žalobkyně a) dochází do její psychiatrické ambulance od roku 2010, po třetí hospitalizaci, kdy došlo k [redacted]. Do podzimu roku 2018 byl její stav stabilní s méně významnými výkyvy, od konce roku 2018 se stav začal zhoršovat v důsledku dlouhotrvajícího stresu v souvislosti s opakovanými udáními sousedů, které řešila Policie České republiky. U pacientky se objevily úzkostné a obávané stavy reaktivní povahy, které přešly do

poruchy koncentrace a spánku, obavy nabyly až bizarního charakteru, objevila se paranoia. Pacientka se depresivně dekompenzovala, poslední dekompenzace v létě 2020, stav se začal zlepšovat až koncem podzimu. Manžel žalovanou na kontroly doprovázel, odmítl být řádným pacientem, bál se, aby to nebylo zneužito proti němu, cítil se pod velkým tlakem, byl nervózní, paranoidně reagoval, dle sdělení pacientky jí manžel jedl léky na úzkost a spaní a projevoval se labilně. Dvakrát přijel na psychiatrickou konzultaci, ale odmítl nabídku k hospitalizaci i nabízenou medikaci. Popisoval známky úzkostných stavů s vegetativním doprovodem.

14. [redacted]

15. [redacted]

16. Žalobce u výslechu uvedl, že trestní stíhání bylo zahájeno v roce 2017, kdy byl v [redacted] v momentě, kdy bylo zahájeno trestní stíhání za daňový podvod, táhlo se to s ním po celou dobu a mělo to významný vliv na jeho politickou kariéru, která šla strmě dolů. Situace byla používána proti němu v kampani i v případě, kdy chtěl prosadit nějaké politické cíle, byl stavěn do role osoby, která čelí trestnímu stíhání a té, která vykonává podnikatelskou aktivitu nečestně. Po proběhnuvších volbách [redacted] skončil v opozici, vedením [redacted] mu bylo znemožněno kandidovat do krajských voleb z důvodu trestního stíhání. Domnívá se, že důvodem pro trestní stíhání byla i politická konkurence, která jej měla zájem poškodit. Na letáku [redacted], který vypracoval pan [redacted], což je oznamovatel v předmětné trestní věci, jež nechal doručit do schránek všech obyvatel [redacted] leták, bylo uvedeno, že [redacted] jsou ti podnikatelé, kteří krátí daně a jsou zloději. Kandidatura v krajských volbách [redacted] mu byla znemožněna tím, že mu nebyla možnost kandidovat na sjezdu strany nabídnuta a na druhé straně se jednalo i o jeho osobní rozhodnutí, kdy u politika by měla platit presumpce viny. Nechtěl kolegům zkazit kampaň. V důsledku volebního letáku [redacted] odsunulo pana [redacted] na kandidátce, dál již nekandidoval na třetím místě, jeho jednání vyhodnotili jako „přes čáru“. V zastupitelstvu města [redacted] musel opakovaně vysvětlovat, jak se situace má, byl v těžké pozici, kdy věci v zastupitelstvu prosazovali na sílu jednoho hlasu a vše vždy sklouzlo k diskuzi, že [redacted] je trestně stíhaný. V okamžiku, kdy byl osvobozen, opět se stal [redacted], k čemuž ho vyzvala opozice. V minulosti za činnosti související s politickými funkcemi bral odměnu, za činnost [redacted] to bylo 10 000 Kč měsíčně, za činnost v [redacted] 7 000 Kč měsíčně, přicházel tedy i o finanční prostředky. Neprošel jeho politický návrh jenom z důvodu, že byl trestně stíhán, díky čemuž byl odsunut investiční záměr [redacted], který skončil na tom, že nelze věřit osobě [redacted]. Situaci s trestním stíháním nesla velmi špatně zejména jeho manželka. K ukončení činnosti v radě nemocnice a v radě města došlo s doběhnutím volebního období, neodstupoval, všude hlásil střet zájmů. Následně již nekandidoval, sám od sebe však odstoupil z [redacted], neboť nelze vykonávat kontroly, když je osoba trestně

stíhána. V případě ostatních funkcí ho kolegové přesvědčili, aby neodstupoval, bylo devět měsíců před volbami. V důsledku trestního stíhání nedošlo ke změně v rámci podnikatelských aktivit, pokud jde o zvýšení či snížení obratu, spíše měli personální problémy, docházelo k výslechu 60 zaměstnanců a bývalých zaměstnanců, kteří tím byli znechuceni. Někteří si tím prostřednictvím s ním vyřizovali účty z důvodu například výpovědi. Prohlubovala se tím aura zločinu kolem jejich rodiny. Měli nedostatek personálu. V letáku [redacted] bylo psáno, že v [redacted], který žalobce vlastní, se krade. Dále provozuje [redacted], která se musí účastnit výběrových řízení, což nelze, pokud člověk nemá čistý trestní rejstřík. První pololetí mu trvalo zjistit, zda se může účastnit výběrových řízení, pokud je trestně stíhán. Vše bylo složité, pokud šlo o strategické rozhodování, vše se zastavilo. Trestní stíhání mělo dopad i na zdravotní stav jeho otce [redacted]. Bylo to velmi špatné období, před trestním stíháním měl velmi dobrý zdravotní stav, trestní stíhání na něj měl ten dopad, že nejprve nespal, trápil se, následně se trápil i pro zdravotní stav manželky, začaly mu docházet fyzické síly, v roce 2018 skončil na JIPce, kdy poslední kapkou bylo to, že zemřel jeden ze zaměstnanců. Začal se u něj objevovat vyšší krevní tlak, trpěl na panické ataky. Doktorka [redacted] mu předepsala uklidňující lék, který mu pomohl, byl u ní jednou, dvakrát nebo třikrát. Velmi obtížně nesl to, že jeho manželka trestní stíhání těžce psychicky snáší, měl strach, že skončí opět v ústavu, byl z toho nevyspalý, bral lék Anzylan. Nyní je jeho psychický stav lepší, žádné léky nebere, k psychologovi ani psychiatrovi nedochází. Měl velmi špatné myšlenky, mohlo to dopadnout fatálně, [redacted] (oznamovatel) cílil na to, aby skutečnosti použil u Evropské komise ve vztahu k dotačním prostředkům, které mu byly vyplaceny na dotaci [redacted] v řádech desítkách milionů korun, které by musel vracet plus stoprocentní penále. Umíral mu otec, byla obviněna firma, kterou budoval 25 let i jeho děti to těžce nesly. Stíhání mělo významný vliv i na jeho děti, kdy jeho syn rovněž nese jméno [redacted]. [redacted]

17. Žalobkyně uvedla, že ona situaci vnímala spíš z osobních pocitů a z hlediska poškození rodiny. Manžel přišel o místo v kontrolním výboru kraje, uspěl s méně mandáty, nebyl pozván ke kandidatuře. Trestní stíhání trvalo dlouhou dobu, bylo stresující, měnily se postoje policie, překvapila ji razance, s jakou vyslechli 60 osob, z nesmyslných důvodů se udělala obrovská kauza po všech stránkách. V rámci firmy funguje jako jednatelka. Jí situace zasáhla zejména zdravotně. Svoji činnost, kdy měla na starosti hotely, provoz, akce a cenovou o politiku, mohla vykonávat pouze okrajově. Byly dny, kdy nebyla schopna dojít do práce, její činnost vykonávala [redacted], která nebyla schopna tvořit dlouhodobou strategii, což mělo negativní vliv na chod hotelů. [redacted] Před zahájením trestního stíhání chodila k psychiatričce pouze jedenkrát měsíčně pro recept, byla stabilizovaná s medikací. Po zahájení trestního stíhání se jí vrátila deprese, brala antidepresiva, dále se rozjely úzkosti, na které brala Ansilan a Ziprexin, u psychiatričky byla jednou až dvakrát měsíčně. Aktuálně je již stabilizovaná, ale stále trpí doznívajícími úzkostmi, bere Neurol a injekční roztok Cisordinol na stabilizaci nálady. Na manžela nejvíce dopadal její zdravotní stav, v byznysu byl tvrdý manažer, ale pokud jde o soukromí a rodinu, dostal se do úzkostných stavů, což vygradovalo tím, že skončil na JIPce, byl hospitalizovaný.

18. Svědkyně [redacted], provozní hotelu [redacted], při svém výslechu potvrdila, že trestní stíhání zasáhlo do dobrého jména žalobců. [redacted] je malé město, šířily se drby. Před zahájením trestního stíhání byl hotel [redacted] vyhlášená restaurace, po zahájení trestního stíhání k nim někteří přestali chodit, stala se z toho nálepka. Trestní stíhání se řešilo na sociálních sítích, zejména na Facebooku, všude kam přišli, se jich lidé ptali, dotýkalo se to jí i jejího manžela, uvažovala

i o ukončení práce pro [redacted]. Pan [redacted] začal být extrémně nervózní, nic nebylo v pořádku, nervozita byla v souvislosti s trestním stíháním, neustále se hledaly nějaké doklady, byl myšlenkami mimo, trestní stíhání pro něj byla priorita, nebyl schopen pochopit, že ona má i jinou pracovní prioritu, několikrát se z tohoto důvodu i pohádali.

19. Svědek [redacted], stranický kolega žalobce uvedl, že se domnívá, že celá kauza byla vytvořena za účelem politického boje. Žalobce byl v politice ještě před ním, je členem strany [redacted], on je nezávislý kandidát, podporovatel. V roce [redacted] díky kauze ztratili spoustu hlasů a mandát. Žalobce nebyl osloven v roce [redacted], aby kandidoval do krajských voleb ze strany vedení [redacted], se kterým byly díky kauze vztahy na bodu mrazu. Museli je přemlouvat, aby mohli kandidovat v roce [redacted], což dává do souvislosti s trestním stíháním. Do roku [redacted] ve [redacted] [redacted] měli volební zisky, následně se to díky trestnímu stíhání žalobce zhoršilo. Trestní stíhání hodnotí jako pokus odstranit [redacted] z politiky. V roce [redacted] začali znovu a opět byli úspěšní. Zda se trestní stíhání řešilo na zastupitelstvu, neví. Nicméně po [redacted] se v souvislosti s trestním stíháním říkalo, že [redacted] dělá politiku jenom aby si nahrabal peníze. [redacted] Žalobci na tom byli psychicky špatně. Žalobkyně měla problémy, žalobce je silný, nějak to zvládl.

20. [redacted] jako svědkyně uvedla, že žalobkyně byla 2x hospitalizována v léčebně někdy v letech [redacted]. Následně docházela 1,5 roku ambulantně ke kolegovi a poté k ní. V době covidu kontakt probíhal zejména telefonicky. Žalobce za ní jezdil s manželkou na návštěvy, ptal se na její zdravotní stav, vozil jí k lékaři. Následně u ní byl 2x sám, když se mu zhoršil zdravotní stav, psala mu Relaxin. Následně se zhoršila jeho manželka, dekompenzovala se, byly jí navyšovány léky, aby opět neskončila v léčebně s psychiatrickou atakou. Paní [redacted] se horšila kvůli sporu s [redacted]. Žalobce z toho byl unavený, měl problémy se spaním, začaly se u něj objevovat stavy na úrovni panických atak. Pokud by to bylo pouze o podnikání, zvládl by to, nicméně on velmi těžce reagoval, když se jeho manželce zhoršil zdravotní stav, čehož si všimla již při druhé hospitalizaci někdy v roce [redacted] nebo [redacted]. Zhoršení zdravotního stavu žalobce zapříčiňovalo zhoršení zdravotního stavu jeho manželky, vždy to zvýšilo zátěž. Žalobkyně se dekompenzovala kvůli sporu s [redacted], kdy jim hrozil nepodmíněný trest. Vždy, když probíhaly soudy, zvyšovala se zátěž. Žalobce byl 2x u ní v ambulanci, potřetí se za ní byl zeptat, když přivezl manželku. Nechtěl brát léky, bál se stigmatizace, nechtěl být psychiatrickým pacientem. Sděloval jí, že ztratil vědomí, byl hospitalizovaný v [redacted], ona mu říkala, že situace je k řešení antidepresivy. V té době měl i problémy se spaním. Trestní stíhání mělo jednoznačně vliv na zdravotní stav žalobkyně, začala se rozjíždět buď do deprese nebo do mánie, rodina včas rozpoznala příznaky, navyšovali antipsychotika, antidepresiva. Sdělovala jí, že na ně někdo píše udání, dekompenzovala se i když se dělo něco s jejím otcem, což pak prožívala zvýšeně. Vždy, když se dostala do větší zátěže, došlo k dekompenzaci onemocnění, byla nešťastná, depresivní. V souvislosti s trestním stíháním měla velmi špatné stavy, které byly v důsledků chronického stresu v rámci trestního stíhání. Trvalo to dlouho, zhoršovalo to psychiku, což zhoršuje i zdraví a u žalobkyně to odpovídá chronické stresové poruše. S žalobcem aktuálně není v kontaktu, posledně s ním byla v kontaktu, když přivezl manželku před dvěma lety. Zdravotní stav ovlivňoval žalobkyni v běžném životě, musela omezit práci. Když člověk bere antipsychotika, je zpomalený, není výkonný, musí více odpočívat. Chronická stresová porucha u žalobkyně trvala několik let.

21. Na základě provedeného dokazování soud dospěl k následujícím závěrům o skutkovému stavu.

22. Proti žalobci bylo vedeno trestní stíhaní na základě usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 28. 8. 2017, ve spojení s usnesením ze dne 21. 11. 2017, proti žalobkyni pak na základě usnesení policejního orgánu ze dne 21. 11. 2017, pro trestní čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1 trestního zákoníku. Dne 21. 8. 2018 byla podána obžaloba. Dne 12. 8. 2019 bylo zastaveno trestní stíhání žalobců usnesením Okresního soudu v Prachaticích, č. j. 1 T 165/2018-819, proti kterému si státní zástupce podal v neprospěch obžalovaných stížnost,

která byla shledána nedůvodnou usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 7. 2020. Od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby došlo ke zpracování znaleckého posudku, bylo rozhodováno o opravných prostředcích proti stížnostem žalobců. Dále bylo vyslechnuto 11 svědků a sepsána řada úředních záznamů. Dne 22. 7. 2020 rozhodl Krajský soud v Českých Budějovicích v neveřejném zasedáním, kde stížnost státního zástupce zamítl. Dne 7. 10. 2020 došlo ke zrušení soudního oddělení a přikázání věci k projednání jinému soudci. Téhož dne bylo podáno Nejvyšším státním zástupcem dovolání, o kterém bylo rozhodnuto 15. 12. 2020 tak, že došlo ke zrušení rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích i usnesení Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 8. 2019, č. j. 1 T 165/2018-819. Následně Okresní soud v Prachaticích dne 11. 10. 2021 rozhodl rozsudkem, č. j. 1 T 165/2018-1102, pravomocným 15. 1. 2022. V mezidobí se konalo celkem 5 hlavních líčení. Žalobci Ministerstvu spravedlnosti ČR zaslali žádost o náhradu škody a nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené nezákonným rozhodnutím v trestním řízení dne 14. 7. 2022, které bylo částečně vyhověno, avšak až po uplynutí 6timěsíční lhůty stanovené zákonem. V případě žalobce trvalo trestní stíhání 53 měsíců, v případě žalované 50 měsíců. [redacted] Dle výslechu svědka [redacted] i výslechu samotného žalovaného byl žalovaný před zahájením trestního stíhání aktivním členem strany [redacted], byl zastupitelem, členem [redacted], předsedou rady [redacted], v dozorčí radě [redacted], dále fungoval v kontrolním výboru [redacted]. V souvislosti s trestním stíháním na funkci v rámci kontrolního výboru [redacted] rezignoval a následně skončil i v ostatních funkcích v souvislosti s uplynutím volebního období a neúspěchem ve volbách 2018. Následně v souvislosti s veřejným míněním přichází jeho politická kariéra do útlumu. Díky trestnímu stíhání nebyl připuštěn ke kandidatuře do krajského zastupitelstva předsednictvem [redacted] v roce [redacted]. Pokud jde o zdravotní stav žalobkyně, bylo prokázáno, že došlo k dekompenzaci její psychiatrické poruchy, která byla přítomná v souvislosti s chronickým stresem, který v důsledku trestního stíhání a jeho délky zažívala. Došlo k dekompenzaci [redacted], musela být v častějším kontaktu s psychiatrem, byla jí upravována medikace, měla úzkostné stavy, jak potvrdila [redacted], ošetřující psychiatrička. I v případě žalobce došlo ke zhoršení psychického stavu, neboť velmi těžce nesl zhoršení psychického stavu jeho manželky a související stres rovněž u něj vedl k úzkostným stavům a nutnosti vyhledat pomoc psychiatra [redacted]. Hospitalizaci odmítl i z dlouhodobého hlediska braní léků, neboť se bál stigmatizace v souvislosti s tím, že by byl brán jako psychiatrický pacient. Docházelo i ke ztížení výkonu povolání, kdy žalobci jsou vlastníky a provozovatelé [redacted], [redacted]u, jak vyplynulo z výslechu žalobců a zejména svědkyně [redacted], provozní hotelu [redacted]. Problémy v podnikání souviseli se zásahem do dobrého jména žalobců, kdy například v hotelu Terasa ubyli hosté v restauraci, byl problém s najímáním zaměstnanců, jak uvedla svědkyně [redacted].

23. Dle § 1 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, odpovídá stát za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

24. Dle § 3 zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát za škodu, kterou způsobily a) státní orgány, b) právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, c) orgány územních samosprávních celků.

25. Dle § 5 zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu, která byla způsobena a) rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním

řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, b) nesprávným úředním postupem.

26. Dle § 14 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., se nárok na náhradu škody uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6. Podle odst. 3 uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona je podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu.

27. Dle § 15 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., přizná-li příslušný úřad náhradu škody, je třeba nahradit škodu do 6 měsíců od uplatnění nároku. Dle odst. 2 domáhat se náhrady škody u soudu může poškozený pouze tehdy, pokud do 6 měsíců ode dne uplatnění nároku nebyl jeho nárok plně uspokojen.

28. Dle § 31a odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb., bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možné nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

29. Na základě provedeného dokazování soud zjistil, že nároky žalobců byly řádně uplatněny postupem dle § 14 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. a je tak splněna podmínka pro uplatnění nároku na náhradu škody u soudu. Současně bylo dokazováním zjištěno, že jsou kumulativně splněny 3 základní podmínky pro náhradu nemajetkové újmy ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., a to existence nezákonného rozhodnutí, příčinná souvislost mezi tímto rozhodnutím a vznikem újmy a vznik nemajetkové újmy. Nezákonným rozhodnutím je v případě žalobce a) usnesení [redacted], o zahájení trestního stíhání ve věci podezření ze spáchání trestného činu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1 trestního zákoníku ve spojení s usnesením [redacted], kterým bylo trestní stíhání rozšířeno o další období. V případě žalobkyně b) je pak nezákonným rozhodnutím o trestním stíhání o totožném skutku usnesení [redacted]. Ve vztahu k těmto usnesením byly splněny podmínky existence nezákonného rozhodnutí, s čímž se ztotožnila i žalovaná. Za dané situace soud posuzoval, zda žalobcům vznikla v příčinné souvislosti s příslušnými nezákonnými rozhodnutími nemajetková újma, a to jak ve vztahu o odškodnění nemajetkové újmy v penězích v podobě nepřiměřené délky trestního stíhání a průtahů v řízení a i v případě přiměřeného zadostiučinění v penězích v souvislosti se zásahem do osobních práv žalobců.

30. Mezi účastníky byla sporná toliko výše škody a rozsah tvrzené nemajetkové újmy ve vztahu k zásahu do osobních práv žalobců, nikoliv však v případě nároku na odškodnění nemajetkové újmy pro nepřiměřenou délku trestního stíhání a průtahů v řízení, kterou žalovaná v plném rozsahu odmítla.

31. Při stanovení formy či výše zadostiučinění mají soudy dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, a vycházet především z povahy trestní věci, délky trestního stíhání, a především dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozeného. Forma a výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání nad rámec konstatování porušení práva je na místě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat. Kritériem indikujícím rozsah způsobené nemajetkové újmy, je v případě zahájení trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, povaha trestní věci, zejména tedy závažnost trestného činu kladeného osobě za vinu, neboť přímo úměrně zvyšuje intenzitu, s jakou konkrétní osoba trestní řízení proti ní vedené vnímá.

32. Pokud jde o kritérium povahy trestního stíhání, žalobci byli v dané věci stíháni pro podezření ze spáchání přečinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst. 1 trestního zákoníku, za který jim hrozil trest odnětí svobody v trestní sazbě 6 měsíců až 3 roky a případně zákaz činnosti. S ohledem na povahu trestní věci lze tedy konstatovat, že žalovaní byli stíháni za trestný čin hospodářského charakteru, obecně nižší závažnosti s ohledem na nízkou trestní sazbu, v jejímž rámci lze pachatele potrestat. Společnost obecně na tuto kriminalitu pohlíží shovívavěji, než-li na násilnou trestnou činnost. Na druhou stranu je potřeba zdůraznit, že v případě žalovaného se jednalo o osobu veřejně činnou, jejíž bezúhonnost zejména v daňové oblasti může ovlivnit vnímání veřejnosti a tedy i volitelnost této osoby.

33. Pokud jde o kritérium délky trestního stíhání žalobce byl stíhán 53 měsíců (4 roky a 4 měsíce) a žalovaná 50 měsíců (4 roky a 1 měsíc).

34. Kritérium dopadů trestního stíhání do osobnostní sféry poškozených je naplňováno následujícími zásahy:

35. Provedenými důkazy zejména výslechem svědkyně [redacted] a lékařskými zprávami bylo v případě žalobkyně b) zjištěno, že trestním řízením, které probíhalo na základě nezákonného rozhodnutí, došlo k zásahu do osobní sféry žalobkyně, zejména pokud jde o zásah do osobního a rodinného života a zásah do zdravotní oblasti, kdy bylo prokázáno, že v důsledku trestního stíhání se psychický stav žalobkyně, která trpí [redacted], zhoršil, když došlo k dekompenzaci jejího onemocnění, které vyžadovalo změny medikace a častější návštěvy psychiatra. Žalobkyně trpěla úzkostmi, depresemi, nebyla schopna práce, a to i v důsledku změn medikace. Tuto skutečnost zhoršilo i zadání znaleckého posudku, který byl původně zadán se znaleckou otázkou na případné sexuální deviace žalobkyně, což bylo k námitkám žalobkyně změněno. Byl prokázán i zásah do profesní sféry, kdy žalobkyně, která je jednatelkou společnosti a odpovídá za kulturní a společenské akce a tvorbu dlouhodobé strategie [redacted] nebyla schopna své povinnosti vykonávat. Část její agendy přebírala provozní [redacted], část nebyla vykonávána.

36. Provedenými důkazy byl prokázán zásah i do zdravotního stavu žalobce a), zejména tedy výslechem svědkyně [redacted], výslechem žalobkyně a i z výslechem samotného žalobce, z kterého vyplynulo, že velmi úkorně vnímal zhoršování zdravotního stavu své manželky v důsledku trestního stíhání. O manželku se velmi bál, byl pod tlakem trpěl úzkostnými stavy, nespavostí, panickými atakami. Vyhledal lékařskou pomoc. Za věrohodné soud považuje i tvrzení žalobců, že v době trestního stíhání žili ve stresu, v úzkostech, obavách z budoucnosti, neboť obdobné projevy se u bezúhonných poškozených ve většině případu vyskytují. Zasaženo bylo i do dobré pověsti žalobců [redacted]

37. Při respektování závěrů rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 25. 4. 2018, sp. zn. 30 Cdo 2235/2017, podle kterého stát neodpovídá za újmu způsobenou nepřípustnými závěry, jíž sdělovací prostředky vyvodily z veřejně dostupných zdrojů a prohlášení o průběhu trestního řízení, soud dospěl k závěru, že nebyl prokázán exces orgánů činných v trestním řízení, nicméně medializace kauzy s ohledem na skutečnost, že žalobce a) byl politikem a známým podnikatelem na [redacted], proběhla v takové podobě, že je neopominutelná. Objevil se i článek zpracovaný politickým oponentem. V případě žalobce, který je osobou veřejně činnou, která pracuje s veřejnými rozpočty, bylo trestní stíhání způsobilé ovlivnit vnímání veřejností a jeho volitelnost. Výslechem svědka [redacted], politického kolegy žalobce, bylo prokázáno, že politická kariéra žalobce byla v roce [redacted] utlumena, žalobce ztratil ve volbách [redacted] spoustu hlasů voličů, což svědek dával do spojitosti s trestním stíháním, politická strana [redacted] nechtěla

s žalobcem, který byl jejich členem, po dobu trestního stíhání spolupracovat. Na druhou stranu však nelze k tíži státu přiřknout jako skutečnost, která umocňuje majetkovou újmu na straně žalovaného to, že informace o trestním stíhání byla zneužita v neetické volební kampani financované a uskutečněné jednotlivcem poháněným osobními antipatiemi, od které se i dle tvrzení žalovaného následně [redacted] distancovalo. U osoby politicky činné lze předpokládat vyšší míru politické expozice. Nelze automaticky přisvědčit argumentu, že u veřejně činné osoby je nemateriální újma vzniklá v důsledku trestního stíhání bez dalšího větší. Vždy je potřeba přihlížet k výši újmy konkrétní osoby (viz též rozsudkem Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 10. 2024, sp.zn. 30 Cdo 3858/2013, publikován pod C 14357).

38. Pokud jde o zásah do osobní, rodinné, pracovní a politické sféry žalobců, sama žalovaná tento zásah připustila a žalobcům přiznala vedle náhrady škody i přiměřené zadostiučinění ve výši 60 000 Kč pro každého z nich. Na základě shora uvedeného soud posuzoval, zda je žalovanou poskytnuté zadostiučinění dostatečným k odčinění nemajetkové újmy, která vznikla žalobcům, přičemž soud dospěl k závěru, že nikoliv. Soud dospěl k závěru, že za předmětný zásah do osobní, rodinné a pracovní (politické sféry) žalobců náleží žalobcům vyšší peněžité zadostiučinění, než bylo žalovanou přiznáno.

39. Při určení výše peněžitého zadostiučinění pro zásahy se soud zabýval i případy odškodnění srovnatelnými s věcí žalobce. Soud provedl srovnání s rozhodnutími Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 24. 1. 2022, č. j. 43 C 128/2020, kde bylo přiznáno zadostiučinění ve výši 80 000 Kč za stíhání pro trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku dle § 255 odst. 1 a 2 písm. b) trestního zákona, trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku dle § 255 odst. 1 a 3 trestního zákona a trestného činu pletichy při veřejné soutěži a dražbě, dle § 128a odst. 1, odst. 2 písm. a) a b) trestního zákona, kde předmětný zásah do osobní, rodinné a pracovní sféry žalobce trval 6 let a 6 měsíců a žalovaný byl ohrožen trestem odnětí svobody 2–8 let. Jednalo se o odlišný trestný čin, avšak jedná se o trestný čin hospodářského charakteru, jednalo se o žalobce, který byl před zahájením trestního stíhání aktivně činný v politice, po zahájení již ve volbách nekandidoval. Došlo k zásahu do jeho pracovní oblasti, vysoká škola již s vysokoškolským pedagogem neměla zájem o další spolupráci, případ byl medializován. Shodným znakem je skutečnost, že obviněný byl politicky aktivním, a v důsledku trestního stíhání ukončil politickou činnost, případ byl medializován a bylo zasaženo do profesního života. Na rozdíl od projednávaného případu byl poškozený stíhán přes 6 let a hrozil mu vyšší trest 2 – 8 měsíců.

40. Dalším porovnávaným případem je rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3. 3. 2021 č. j. 22 C 93/2020–330, kterým bylo žalobkyni přiznáno přiměřené zadostiučinění ve výši 70 000 Kč pro trestný čin krácení daně dle § 148 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., za který jí hrozil trest odnětí svobody 6 měsíců až 3 léta či peněžitý trest, přičemž trestní stíhání trvalo 8 let a 6 měsíců. V důsledku prožitého stresu se žalobkyně rozpadlo manželství, bylo citelně zasaženo do jejího dobrého jména a pověsti, kdy se bála o zrušení živnostenského oprávnění, přišla o významnou klientelu z vyšších společenských vrstev. Případ nebyl medializován, nešlo o osobu politicky činnou, ani nedošlo k zásahu do zdravotního stavu. Poškozené hrozil obdobný trest, trestní stíhání však trvalo významně déle než v projednávaném případě, shodně bylo zasaženo do osobního a pracovního života nikoliv však do politického a do zdravotního stavu.

41. V případu projednávaném Městským soudem v Praze, sp. zn. 29 Co 234/2017 (čerpáno z rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3. 3. 2021, č. j. 22 C 93/2020–330), byl poškozený odškodněn za nezákonné trestní stíhání částkou 550 000 Kč pro trestný čin zkrácení daně dle § 148 odst. 1 a 4 zákona č. 140/1961 Sb. s tím, že mu hrozil trest odnětí svobody až 12 let a trestní stíhání probíhalo 7,5 roku. Jednalo se o vědeckého pracovníka, u něhož došlo k významnému utlumení profesní činnosti v důsledku trestního stíhání, došlo i k zásahu do rodinného života, při vědeckých soutěžích se na trestní stíhání odkazovalo. Zde je potřeba

poukázat na rozdíl, kdy danému vědeckému pracovníkovi hrozil vyšší trest odnětí svobody a řízení probíhalo po delší dobu. Nicméně totožně zde bylo zasaženo do profesního života. Obdobná je povaha obvinění, nicméně v daném případě se jedná o méně závažnější hrozící trest, kratší dobu trestního stíhání.

42. V případu projednávaného Městským soudem v Praze, 15 Co 29/2018 (čerpáno z rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3. 3. 2021, č. j. 22 C 93/2020–330), byl poškozený odškodněn částkou 260 000 Kč za nezákonné trestní stíhání ve věci trestu krácení daně a zneužívání pravomoci veřejného činitele s trestem až 12 let, kdy trestní řízení trvalo 7,5 roku. Poškozený byl zproštěn služby a poškozen na pověsti zejména v komunitě policistů, kde došlo k zásahu do jeho zdravotního stavu, odcizení manželky. V projednávaném případě se jednalo opět o trestný čin obdobného charakteru, nicméně s nižším hrozícím trestem, kdy trestní řízení trvalo kratší dobu. Shodným znakem byl zásah do profesní oblasti a do zdravotního stavu poškozeného.

43. V případu projednávaného u Městského soudu v Praze, sp. zn. 51 Co 129/2016 (čerpáno z rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 3. 3. 2021, č. j. 22 C 93/2020–330), byl poškozený odškodněn částkou 81 665 Kč za nezákonné trestní stíhání zkrácení daně dle § 148 odst.1, 3 zákona č. 140/1961 Sb., přičemž trestní řízení trvalo 2 roky. Poškozený byl celním deklarantem, měl živnostenské oprávnění, kdy podnikání bylo jediným zdrojem příjmů, o který přišel. Činnost mu byla v rámci zákazu trestu zakázána, došlo k poškození pověsti a zásahu do manželského života, kdy v důsledku trestního stíhání se manželé hádali. Ve shora uvedené věci trestní stíhání trvalo po mnohem kratší dobu, než v projednávaném případě a současně je však srovnatelné, pokud jde o typ trestní sazby. Na druhou stranu do práv žalobců bylo zasaženo významnějším způsobem, kdy bylo zasaženo jednak do zdravotního stavu žalobců, do politické kariéry žalobce a) i do osobního a pracovního života.

44. V případu projednávaném u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 136/2013-311, byl poškozený odškodněn částkou celkem 200 000 Kč (částka 77 000 Kč mu byla přiznána rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2, ze dne 1. 6. 2015, č. j. 10 C 136/2013-176, ve spojení s rozsudkem odvolacího soudu ze dne 19. 11. 2015, č. j. 58 Co 349/2015-201 a částka 123 000 Kč rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2, ze dne 28. 8 2018, č. j. 10 C 136/2013-311, který byl potvrzen Městským soudem v Praze, rozsudkem z 31. 1. 2019, č. j. 58 Co 12/2019-345). Trestní stíhání bylo vedeno pro čin zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 148 odst. 1, 2, 3 písmene a) odst. 4 trestního zákona, kdy žalobce pracoval jako školník v pracovněprávní oblasti trestním stíháním nebyl postižen, zůstal bydlet ve služebním bytě. Jeho manželství bylo během trestního řízení rozvedeno, avšak s ohledem na příčiny rozvratu manželství nebylo o trestní stíhání uznáno jako příčina rozvodu. Trestní stíhání žalobce poškodilo v oblasti společenských kontaktů, sousedi ho přestali zdravit, o kauze informovala média spíše lokálního charakteru. Trestní řízení trvalo 7 let a 7 měsíců s tím, že mu hrozil trest odnětí svobody v trvání až 12 let. Oproti aktuálně projednávané věci je tedy zřejmé, že hrozil vyšší trest a trestní stíhání trvalo po delší dobu. Nicméně zásahy do osobního života byly menšího rozsahu, nedošlo k zásahu do politické kariéry, ani pracovní kariéry, ani do zdravotního stavu. Tento případ uváděla ke srovnání žalovaná s tím, že bylo přiznáno zadostiučinění ve výši 77 000 Kč. Nicméně situace žalovanou vykreslená nebyla úplná. Rozsudkem Nejvyššího soudu České republiky ze dne 21. 3. 2018, č. j. 30 Cdo 1271/2016-218, byly rozsudky odvolacího soudu i soudu I. stupně zrušeny v zamítavém výroku, pokud jde o zbytek uplatněného nároku a následně rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2, ze dne 28. 8 2018, č. j. 10 C 136/2013-311, který byl potvrzen Městským soudem v Praze, rozsudkem z 31. 1. 2019, č. j. 58 Co 12/2019-345, byla poškozenému přiznána další částka ve výši 123 000 Kč. Celkem mu tak v daném případě byla přiznána na přiměřeném zadostiučinění částka 200 000 Kč.

45. Soud přihlédl k případům srovnatelným se zásahem do osobních sfér žalobců a dospěl k závěru,

že přiměřeným zadostiučiněním za nezákonné trestní stíhání je částka 90 000 Kč, v případě obou žalobců (tedy celkem 150 000 Kč, neboť žalobcům bylo vyplaceno na přiměřeném zadostiučinění každému 60 000 Kč). V případě žalobkyně b) byl citelnější zásah do zdravotního stavu a rodinného a pracovního života, v případě žalobce b) pak byl naopak významnější zásah do politické kariéry. Z tohoto důvodu byla oběma žalobcům přiznána totožná částka. Tato částka dle soudu odpovídá prokázaným zásahům do osobní, rodinné, pracovní sféry žalobců i do jejich zdravotního stavu a dle soudu nevybočuje z přiznávaného odškodnění v obdobných případech. Soud nenalezl případ, který by svými specifiky odpovídal situaci žalobců, kdy jejich újmu zvyšuje i skutečnost, že byli trestně stíháni oba manželé, neboť újmu jednoho i druhý obvykle vnímá jako svoji vlastní. Oproti případům s přiznaným vyšším odškodněním (věc projednávaná Městským soudem v Praze, sp. zn. 29 Co 234/2017 a sp. zn. 15 Co 29/2018) trvalo trestní stíhání žalobců trvalo kratší dobu a hrozil jim nižší trest odnětí svobody, na druhou stranu v těchto případech došlo k významnějšímu zásahu do profesního života a zdravotního stavu obdobně jako v projednávaném případě. V případě rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 24. 1. 2022, č. j. 43 C 128/2020 a Městského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2019, č. j. 58 Co 12/2019-345 pak nedošlo k významnější medializaci, ani k zásahu do zdravotního stavu či politické kariéry. Sama žalovaná uváděla jako referenční případ řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 10 C 136/2013, nicméně opomenula, že v řízení došlo k dalšímu rozhodnutí (viz výše) a celková částka přiznaného zadostiučinění činila 200 000 Kč v důsledku srovnání s obdobnými případy. Následky trestního stíhání poškozeného v této věci byly nižšího rozsahu než u žalobců, na druhou stranu byl stíhán 7 let a 7 měsíců a hrozil mu vysoký trest až 12 let. Dle soudu celková částka zadostiučinění 150 000 Kč odpovídá nižší době trestního stíhání (4 roky a 4 měsíce v případě žalobce a 4 roky a 1 měsíc v případě žalobkyně) i nižšímu trestu odnětí svobody, který žalobcům hrozil v rámci trestní sazby 6 měsíců – 3 roky. Na druhou stranu byl prokázán významný zásah do zdravotního stavu žalobkyně a zásah do politického života žalobce a do jeho zdravotního stavu. V případě žalobce tak zvyšuje nárok na přiměřené zadostiučinění i medializace kauzy.

46. Pokud žalobcům soud přiznal na zadostiučinění další částku 90 000 Kč, přiznal žalobcům i nárok na úrok z prodlení odpovídající této částky, na který mají žalobci nárok dle § 1970 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku ve výši dle nařízení vlády č. 351/2013 Sb., ve zbývajícím rozsahu soud žalobu zamítl.

47. Pokud jde o žalobci požadované odškodnění nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku trestního stíhání a průtahů v řízení, soud v případě žalobce a), v jehož případě trvalo trestní stíhání 53 měsíců, ani v případě žalobkyně b), v jejímž případě trestní stíhání trvalo 50 měsíců, žalobě nevyhověl a odškodnění nemajetkové újmy nepřiznal. Soud uzavřel, že celková doba řízení v dané věci nebyla nepřiměřená i s ohledem na množství jednotlivých úkonů trestního řízení, které ve věci byly provedeny, a rozhodnutí, které v dané věci byly vydány, ač lze konstatovat, že jednotlivé úkony zejména usnesení Okresního soudu v Prachaticích ze dne 12. 8. 2019, které bylo vydáno až téměř rok po podání obžaloby, a následné usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 7. 2020, dělí doba několika měsíců. Nicméně je potřeba v této věci mít na paměti, že se jednalo o rozhodnutí, které bylo náročné z hlediska hmotného práva, neexistovala judikatura, řízení bylo velmi obsáhlé, současně soud rozhodoval v době covidu, kdy docházelo k uzávěrám, nebyl možný standardní výkon povolání. Z tohoto důvodu soud hodnotil průběh řízení jako celek a dospěl k závěru, že celková délka řízení je přiměřená. Soud prvního stupně ve věci rozhodoval dvakrát, jednou rozhodoval odvolací soud, jednou Nejvyšší soud. Ve věci byla řada opravných prostředků, v přípravném řízení byl zpracován znalecký posudek, proti všem úkonům policejních orgánů i soudu, byly podávány opravné prostředky, o kterých bylo nutné rozhodnout. Byla vyslechnuta řada svědků.

48. O náhradě nákladů o řízení soud rozhodl dle § 142 odst. 1 a 3 o. s. ř., neboť přiznaná výše plnění

závisela na úvaze soudu a žalobcům tak byla přiznána plná výše náhrady nákladů řízení. Náklady žalobců tak představuje náhrada za zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč, v případě žalobce činí tarifní hodnota před částečným zastavením řízení 138 977 Kč (88 977 Kč + 50 000 Kč) a 50 000 Kč po částečném zastavení při redukci dle § 12 odst. 4 a. t. o 20 % tak činí v případě žalobce úkon před částečným zastavením řízení 5 328 Kč a po částečném zastavení řízení 2 480 Kč. V případě žalobkyně pak činí tarifní hodnota 84 122 Kč (34 122 Kč + 50 000 Kč) před částečným zastavením řízení a 50 000 Kč po částečném zastavení řízení, kdy jeden úkon před částečným zastavením řízení činí po 20% snížení částku 3 600 Kč a po částečném zastavení řízení částku 2 480 Kč. Právní zástupce žalobců učinil následující úkony, a to převzetí a příprava věci, výzva k plnění – uplatnění nároku ministerstva spravedlnosti, podání žaloby, účast u jednání dne 30. 8. 2023, doplnění skutkových tvrzení z 18. 10. 2023, dva úkony za účast u jednání dne 15. 12. 2023 (9:05 – 12:40), jeden úkon za účast u jednání dne 20. 5. 2024 a dne 7. 8. 2024, závěrečný návrh, půl úkon za přítomnost při vyhlášení rozsudku 30. 8. 2024, to je 7,5 úkonu. Celkem tak ve vztahu ke každému z žalobců byly učiněny tři úkony do zastavení řízení a 7,5 úkonu po částečném zastavení řízení, v případě žalobce je to 3 x 5 328 Kč + 7,5 x 2 480 Kč, to je 34 584 Kč, v případě žalobkyně pak 3 x 3 600 Kč + 7,5 x 2 480 Kč, to je 29 400 Kč, celkem 63 984 Kč plus náhrada za 11 úkonů právní služby 11 x 300 Kč, to je 3 300 Kč a cestovní náhrada v celkové výši 4 871,60 Kč, a to v souvislosti s cestou realizovanou dne 30. 8. 2023 náhrada 1 208,40 Kč za 100 ujetých km v částce 808,40 Kč (41,20 Kč za litr paliva dle vyhlášky č. 467/2022 Sb., při průměrné spotřebě 7l/100 km a 5,20 Kč/km za amortizaci vozidla), v souvislosti s cestou realizovanou dne 15. 12. 2023 náhrada 1 208,40 Kč za 100 ujetých km v částce 808,40 Kč (41,20 Kč za litr paliva dle vyhlášky č. 467/2022 Sb., při průměrné spotřebě 7 l/100 km a 5,20 Kč/km za amortizaci vozidla), v souvislosti s cestou realizovanou dne 7. 8. 2024 náhrada 1 227,40 Kč za 100 ujetých km v částce 827,40 Kč (38,20 Kč za litr paliva dle vyhlášky č. 398/2023 Sb., při průměrné spotřebě 7l/100 km a 5,60 Kč/km za amortizaci vozidla) a v souvislosti s cestou realizovanou dne 30. 8. 2024 náhrada 1 227,40 Kč za 100 ujetých km v částce 827,40 Kč (38,20 Kč za litr paliva dle vyhlášky č. 398/2023 Sb., při průměrné spotřebě 7 l/100 km a 5,60 Kč/km za amortizaci vozidla) a náhrada za ztrátu času v trvání 4 cesty × 4 půlhodiny za jednu cestu = 16 půlhodin, to je náhrada ve výši 1 600 Kč dle § 14 a. t. Dále DPH z částky 72 155,60 Kč (63 984 Kč, 3 300 Kč, 4 871,60 Kč) to je 15 152,68 Kč celkem bylo na náhradě nákladů řízení přiznána částka 89 308,28 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je přípustné odvolání, které je možno podat do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích u Okresního soudu v Prachaticích nejméně ve dvojím vyhotovení.

Nebude-li podle tohoto rozsudku řádně a včas plněno, může se oprávněný domáhat soudního výkonu rozhodnutí či exekuce.

Prachatice 30. srpna 2024

Mgr. Bc. Jana Benešová, LL.M.
soudkyně